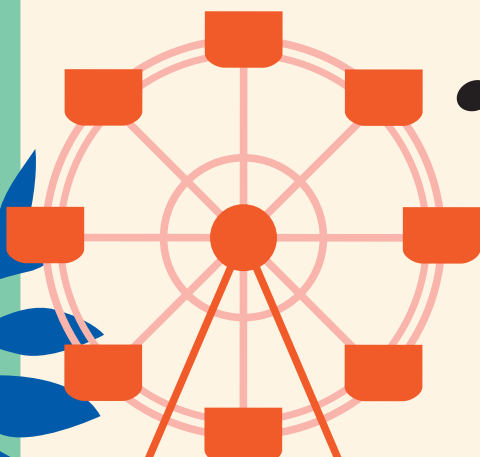
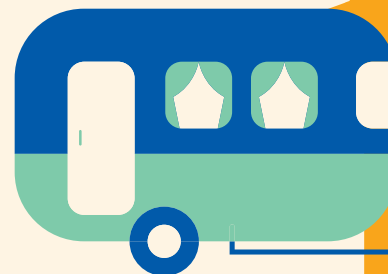

Hållbarhets- rapport

2021
Parks and Resorts
SCANDINAVIA

EN PARK för alla

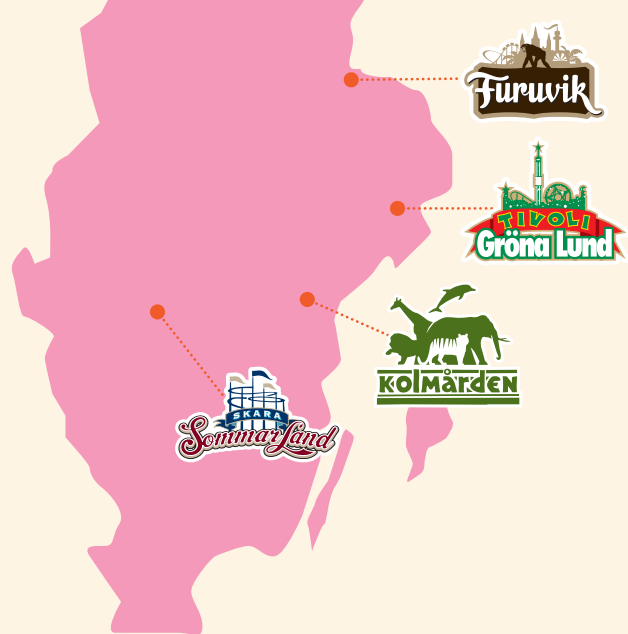
Vi vill leverera upplevelser som både är magiska och hållbara. Det kan vi bara göra genom att vara en park för alla. Därför delar vi in vårt hållbarhetsarbete i fem fokusområden; medarbetare, gäster, djur, framtida generationer och vårt samhälle.

Genom att välkomna människor ur alla åldersgrupper, med olika bakgrund, förmågor och livsöden vill vi vara en park för alla **medarbetare** och **gäster**. När vi rekryterar letar vi efter intressanta personligheter, inte imponerande cv:n. Våra parker ska vara tillgängliga och erbjuda en mångfald av upplevelser och utbud så att alla kan känna sig välkomna – alltid.

Omsorgen om våra **djur** vet inga gränser och genom forskning, utbildning och bevarande- arbete når den långt utanför våra parker. På så vis är vi en park även för alla djur. Utanför våra grindar finns ett **samhälle** för vilket vi vill vara en positiv kraft. Vi delar med oss av det vi kan bäst – glädjespridning – och vi bidrar till den regionala utvecklingen.

Det vår verksamhet påverkar kan vi också påverka. Bidrar vi till klimatförändringarna kan vi också bidra till att minska dem. Bidrar vi till konsumtion kan vi också bidra till att göra den mer hållbar. På så vis blir vi en park för **framtida generationer**.

Den resa vi har påbörjat är både lång och viktig.

Om oss

I Parks and Resorts ingår några av landets främsta upplevelseparker – Gröna Lund, Kolmården, Furuviik och Skara Sommarland – som har roat och engagerat människor i 139 år. Tillsammans välkomnar vi nästan två miljoner gäster årligen och sysselsätter 5 144 personer, varav 305 på årsbasis. Parks and Resorts omsatte 1,2 miljarder kronor under 2021.

Vi strävar efter att erbjuda världens bästa parkupplevelser. För att uppnå det investerar vi nästintill allt överskott i utveckling av utbud och kvalitet. Sedan 2006 har det blivit 2,3 miljarder kronor till nya miljöer, attraktioner, djurhågn och restauranger. En viktig del av verksamheten, utöver att leverera skratt och upplevelser, är forskningen och bevarandearbetet som bedrivs inom ramen för våra djurparker. Allt vi gör är tydligt förankrat i våra fyra värdeord: säkerhet, omtanke, upplevelse och effektivitet.

Vi är ett familjeföretag som vill fortsätta att roa i generationer framöver. Med ett perspektiv som är så långsiktigt krävs det att vi tar ansvar för den påverkan vår verksamhet har på omvärlden. Även om vår produkt, upplevelser, är det mest hållbara du kan konsumera, har vi ett ansvar att hantera vår påverkan på miljö och klimat. Att göra stort intryck med litet avtryck är hela tiden vårt fokus.

Vi är också en del av den växande svenska besöksnäringen där turismkonsumtionen i Sverige uppgår till mer än 300 miljarder kronor årligen och sysselsätter i genomsnitt 125 000 personer varje år. Att vara en stor aktör inom besöksnäringen innebär också ett stort ansvar och inom Parks and Resorts har vi en uttalad ambition att bidra till att branschen utvecklas på ett hållbart sätt.

Parks and Resorts huvudkontor är lokaliserat på Lilla Allmänna Gränd 9 i Stockholm.

WE SUPPORT

Vi stödjer och förbinder oss att verka i enlighet med Global Compacts tio principer som mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupktion som baseras på FN:s Allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, ILO:s deklaration om miljö och utveckling och FN:s konvention om korrupktion.

Kolmården

Antal besökare:
606 545 st

Omsättning:
421 186 000 kr

Gröna Lund

Antal besökare:
810 432 st

Omsättning:
537 308 000 kr

Skara Sommarland

Antal besökare:
230 327 st

Omsättning:
130 480 000 kr

Furuviik

Antal besökare:
215 236 st

Omsättning:
141 399 000 kr

En gladare och grön

Våra parker har sedan 1883 roat generationer av människor och det vill vi fortsätta med i många generationer till. Med ett perspektiv som är så långsiktigt krävs att vi tar ansvar för den påverkan vår verksamhet har på omvärlden. Även om våra parker historiskt varit med om alltifrån lågkonjunkturer till bränder, kunde ingenting ha förberett oss på de två märkliga år med pandemin som vi nu lägger bakom oss. Om 2020 var ett stålbad, med två av fyra parker helt nedstängda, blev 2021 om möjligt en ännu större utmaning. Nu fick alla våra fyra parker med kort varsel öppna, men under begränsande restriktioner och där konsekvenserna av pandemin fortfarande påverkade oss och vår omvärld.

Att hålla fast vid de mål och hållbarhetsstrategier vi bestämt oss för blev en utmaning, inte minst för att vi kämpade för vår överlevnad men det rädde också en stor brist på både råvaror och material. Utvecklingen av nya hållbarhetsutmaningar och projekt fick därför

stå tillbaka under 2021 och vi fokuserade istället på att förvalta det som vi redan byggt upp så som att fasa ut engångsplast, utveckla vårt gröna matutbud, effektivisera vår energiförbrukning och arbeta med matsvinn.

Under året lyckades vi samla in en rekordstor summa pengar till vår insamlingsstiftelse, Kolmården Foundation, vilket ger oss möjlighet att stärka våra insatser för olika bevarandeprojekt runt om i världen. Den akuta situationen för den biologiska mångfalden kan knappast ha undgått någon och här har våra djurparker ett viktigt uppdrag att utbilda våra gäster, bedriva forskning och jobba mer med bevarande av hotade arter.

Även den samhälleliga mångfalden är viktigare än någonsin. I en tid där blickar vänds inåt och grupper ställs mot varandra ska vi vara en park för alla. Hos oss är alla gäster och alla medarbetare lika välkomna. Våra mångfaldssatsningar fick även de stå tillbaka under 2021, men är återigen uppstartade i skrivande stund inför säsongen 2022. Våra medarbetare ska spegla våra gästers mångfald. Det leder inte bara till att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden får en väg in i samhället, vi får samtidigt en rik flora av medarbetare som tack vare sina inbördes olikheter ger oss möjligheter att skapa bättre gästmöten. Vi har en genuin vilja att vara delaktiga i våra närområden och vi vill vara med och forma ett långsiktigt och hållbart samhälle för kommande generationer.

I planerna för ett nytt tivoliområde på Gröna Lunds parkering ingår som en självklar del att säkerställa att det nya området också på olika sätt kan bidra till miljöförbättringar i närmiljön. Bland annat planeras för en växtbädd närmast vattnet, så att dagvattnet renas innan det rinner ut i Saltsjön. 25 % av mark- och takytan ska också bestå av vegetation, för att ge bättre förutsättningar för bin och fåglar i närområdet. Ett beslut om detaljplanen för Gröna Lunds nya område väntas fattas av Mark- och miljööverdomstolen innan sommaren 2022.

Även om 2021 innebar en del hållbarhetsutmaningar betyder det inte att vi nu sänker våra ambitioner. Tvärtom. Krisen skapade en kreativitet och en lösningsorientering bland våra medarbetare som vi aldrig tidigare skådat. Vårt mål är att vi ska erbjuda hållbara upplevelser i alla led, utan att tumma på varken kvalitet, gästupplevelse eller lönsamhet. Här finns så klart tydliga utmaningar i att välkomna många gäster på en begränsad yta och under en relativt kort period. Men när vi nu kommit ut på andra sidan krisen är vi mer motiverade än någonsin att driva igenom nya utvecklingsprojekt mot hållbara upplevelser.

Vi tror att öppenhet, nyfikenhet och transparens skapar den bästa grunden för vårt hållbarhetsarbete vilket vi hoppas genomsyrar hela den här hållbarhetsrapporten. Vi älskar att jobba med aktörer som gör oss bättre, både våra egna medarbetare och våra externa samarbetspartners. Även om vi har mycket kvar att lära och mycket kvar att göra, är vi fast beslutna att våra parker ska bidra till en värld som inte bara är gladare, utan även grönare.

**/ Christer Fogelmarck, koncernchef &
Carin Broryd, hållbarhetschef**

mare värld

Hållbarhetsarbetet i Parks and Resorts

Organisatoriskt ligger Parks and Resorts fokus på de fyra parkerna, som sinsemellan är väldigt olika. Eftersom verksamheten är så varierande återfinns specialisterna ute i respektive park och vi låter dem ofta ta ett koncernövergripande ansvar för sitt område i olika frågor. På samma sätt resonerar vi kring hållbarhetsarbetet.

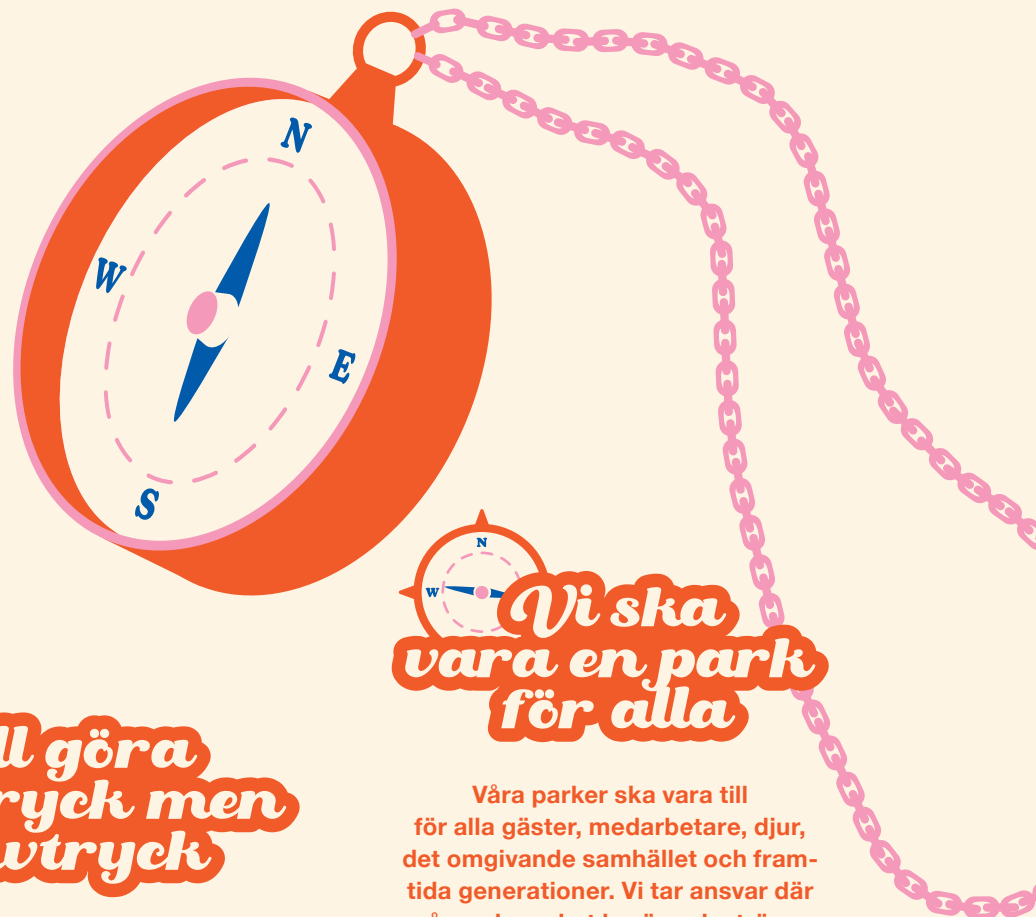
Varje funktionsområde representeras av en grupp specialister som kontinuerligt ses och fattar beslut och driver frågor mot uppsatta mål som rör just deras område, till exempel inköp, miljö, HR, djur och mat och dryck. En gång i månaden samlas representanterna i hållbarhetsrådet. Rådet leds av hållbarhetschefen som också ingår i Parks and Resorts koncernledning. Hållbarhetsrådet fungerar som en slags styrelse. Det har fullt beslutandemandat och ser till att hållbarhetsarbetet drivs framåt på rätt sätt, bland annat genom att ta tillvara på medarbetarnas tankar och idéer eftersom alla medlemmar har rötter i verksamheten.

Hållbarhetsrådet tillsammans med respektive parks VD beslutar om ambitioner på lång sikt som sedan bryts ner till mer konkreta mål av verksamheten som ska uppfyllas under året. De ansvariga håller ihop arbetet som verksamheten verkställer. Uppföljning av mål och formulering av nya görs varje höst. En del av våra konkreta ambitioner och mål för 2021 finns redovisade i varje kapitel i denna rapport.

Hållbarhetsarbetet utgår från det vi kallar vår kompass. Den fungerar som plattform till ambitionerna och grund att stå på när vi drar upp riktlinjer. Läs mer om kompassen på sid. 6.

VÅR KOMPASS

Parks and Resorts hållbarhetsarbete utgår från det vi kallar vår kompass. Den fungerar som en plattform till ambitionerna och en grund att stå på när vi drar riktlinjer för vårt arbete.

Hållbarhet är aldrig svart eller vitt och med forskning och utveckling förändras bilden ständigt. Vi värjer dock inte för det komplexa eller det som är svårt att kommunicera, utan våra beslut ska alltid vara grundade på kunskap och fakta. För att klara det tar vi hjälp av de som kan mer.

Att leverera magiska helhetsupplevelser är det vi gör bäst och det ska vi göra på ett så resurseffektivt sätt som möjligt.

Våra parker ska vara till för alla gäster, medarbetare, djur, det omgivande samhället och framtida generationer. Vi tar ansvar där vår verksamhet berör och strävar efter att vår påverkan ska vara positiv.

VÅRT EGET kretslopp

Vår affärsmodell är ett kretslopp som börjar och slutar i upplevelsen.

Vårt mål är att erbjuda varje gäst en helhetsupplevelse i världsklass varje gång de besöker någon av våra parker. Lyckas vi med det får vi nöjda gäster som vill komma tillbaka. Gäster som kommer tillbaka skapar förutsättningar för en lönsam verksamhet. Överskottet använder vi för att utveckla vårt utbud och höja kvaliteten. Det gör våra parker ännu bättre. Bättre parker ger stolta medarbetare som med ett större hjärta för verksamheten blir mer motiverade att skapa helhetsupplevelser i världsklass. Och kretsloppet kan snurra vidare.

Med- arbetare

**Det är i mötet med gästen vi kan göra skillnad
och vår framgång är därför starkt förknippad med hur
väl vi tar hand om våra medarbetare.**

Medarbetarna är ryggraden i hela vår verksamhet.
För att skapa hållbara upplevelser tillsammans jobbar vi därför
med en inkluderande rekrytering för att skapa en arbetsplats
som präglas av samma mångfald som den vi möter hos våra gäster.
Vi utbildar våra medarbetare för att skapa goda ambassadörer och
tillsammans med en aktiv företagskultur tar vi tillvara på och
förstärker den glädje och det engagemang som präglar vår
verksamhet redan idag.

Olikheter berikar

I våra parker ska människor kunna mötas på lika villkor och vårt mål är också att våra medarbetare ska spegla gästernas mångfald. Eftersom vi är övertygade om att olikheter berikar en arbetsplats och skapar bättre gästmöten, är mångfald därför en del av vår affär. Tyvärr har majoriteten av våra mångfaldsprojekt pausats under pandemin, men vi ser fram emot att återuppta och utveckla dem under 2022.

"Vi ska vara en arbetsplats som speglar hela samhället."

Ida Troive,
HR-chef på Parks and Resorts

Ambitionen för 2021 var att fortsätta alla våra mångfaldssatsningar i våra parker. Gröna Lund och Furuvik samarbetar med Arbetsförmedlingen för att anställa unga med funktionsvariation. Skara Sommarland samarbetar med Samhall, där vi istället för att hyra in medarbetare från dem, ger dem en så kallad utvecklingsanställning direkt hos oss. Då kommer de känna sig som en del av vår gemenskap. Gröna Lund och Kolmården skulle fortsätta samarbetena med Etableringsuppdraget, där vi anställer personer som är nyanlända till Sverige. När det stod klart att all kraft behövde samlas kring att överhuvudtaget kunna öppna parkerna, var vi tyvärr tvungna att pausa alla mångfaldssatsningar.

– Det kändes väldigt ledsamt att inte kunna genomföra dessa viktiga projekt 2021 men vi vet av erfarenhet att om det ska bli bra måste vi kunna ge allt när det kommer till tid och engagemang. Det hade inte varit rättvist mot någon att göra det halvdant, säger Ida Troive, HR-chef på Parks and Resorts.

Ett litet steg framåt stod dock Kolmården för som under 2021 inledde ett samarbete med Veteranpoolen för att bredda åldersspannet bland medarbetarna, samt startade ett mindre samarbete med Samhall. Gröna Lund har arbetat länge för att anställa äldre och till säsongen 2022 har vi medarbetare mellan 16-86 år.

Under 2019 tog vi fram en målsättning och strategi för att öka den etniska mångfalden på chefspositioner. Tanken är bland annat att medvetet lyfta kandidater ur underrepresenterade grupper i rekryteringsprocessen, för att få en större mångfald bland slutkandidaterna.

– Vi ska vara en arbetsplats som speglar hela samhället, där alla våra medarbetare ser att det går att utvecklas och växa inom företaget och att det finns en framtid hos oss, säger Ida Troive.

Arbetet med den här strategin avstannade även det under pandemin men kommer att återupptas under 2022, då även Gröna Lunds Restaurangskola gör comeback och utvecklas i samarbete med Stockholms Stad. Restaurangskolan startades 2018 genom ett samarbete med Arbetsförmedlingen och Tillväxtverket. Den blev både lösningen på det återkommande problemet med att få tag på utbildad restaurangpersonal och ett perfekt sätt för personer som är nya i Sverige att få en utbildning och komma in på arbetsmarknaden. Alla elever som klarar utbildningen är garanterade en anställning i en av Gröna Lunds restauranger under sommaren och under 2022 kommer även Kolmården att starta upp en egen restaurangskola.

– Restaurangskolan blev jättelyckad sist och nu efter pandemin är det ännu större brist på kompetent personal eftersom många har lämnat branschen. Det känns väldigt roligt att kunna återuppta och dessutom utveckla restaurangskolan i år, säger Ida Troive.

... **Ökad mångfald på chefspositioner.**

Under året har det tagits fram nya riktlinjer som innebär att vid rekrytering till chefspositioner ska rekryterarna kunna presentera representanter från en underrepresenterad grupp.

✗ **Sänka sjukfrånvaron i förhållande till referensåret 2017. (tillsvidareanställda 2,64 % och säsongsanställda 6,31 %).**

Sjukfrånvaron under året har gått upp, vilket till stor del kan förklaras av pandemin. Ett framsteg under året är att vi har infört ett nytt system som möjliggör att mäta sjukfrånvaron på samma sätt i alla parker för att det i fortsättningen ska bli enklare att jämföra mellan parkerna. Läs mer i **Medarbetare i siffror** på sid.12.

... **Stärka alla medarbetares kunskap om Parks and Resorts hållbarhetsarbete.**

Under 2021 har alla nyanställda fått information om hållbarhetsarbetet i utbildningen. Framöver är vår ambition att våra anställda ska fungera som ambassadörer för vårt hållbarhetsarbete och för att uppnå den behöver våra anställda få mer insikt i det arbete vi gör. Därför kommer vi aktivt arbeta med intern kommunikation av parkernas hållbarhetsarbete under 2022.

Skrattet är det enda som ska smitta

Säkerheten för både gäster och medarbetare kommer alltid högst upp på vår prioriteringslista. Under pandemin kom en mängd riktlinjer och föreskrifter för hur vi skulle hantera våra gästers säkerhet, men vi ställdes också inför helt nya risker för våra medarbetare. Genom noggranna riskbedömningar och ett väl fungerande kunskapsutbyte mellan parkerna, infördes en rad effektiva åtgärder för att skydda våra medarbetare från smittspridning på arbetsplatsen.

Under 2021 fick alla våra fyra parker tillstånd att hålla öppet. Tillsammans med representanter från facket genomfördes riskbedömning av alla roller och moment både för åretruntanställda och säsongsanställda. Därefter upprättades en lista med åtgärds punkter för att minska risken för smittspridning, där distansarbete hemifrån var en av åtgärderna för åretruntanställda, som närmast blev norm i alla branscher där det var möjligt. Till skillnad från andra branscher växer vi dock med flera hundratals nya medarbetare inför att parkerna öppnar och vi tar emot tusentals gäster varje dag. För att säkerställa att detta skulle kunna ske på ett smittsäkert sätt genomfördes alla riskbedömningar och åtgärder minutiöst.

– Vi är en koncern med attraktioner, vilda djur och stora event och är därför vana vid att hantera risker. Tack vare att vi är ett snabbfotat bolag kunde vi också göra raska omställningar och anpassa oss efter dessa nya förutsättningar, säger Pia Söderhorn, vice vd på Parks and Resorts.

Inför säsongen 2021 innebar det att all rekrytering och merparten av utbildningarna för alla säsongsmedarbetare genomfördes digitalt. När det var dags för de utbildningsmoment som behövde ske fysiskt i parkerna, skedde dessa i små grupper. För att förhindra att eventuell smitta skulle sprida sig mellan medarbetare, skapades vattentäta skott mellan olika medarbetargrupper även under sommaren. Schemaändringar genomfördes för att sprida ut människor i våra personalutrymmen och flera lunch- och fikarum iordningställdes. För att motverka trängsel i omklädningsrum uppmanades de som kunde att byta om hemma och i vissa fall genomfördes parks specifika åtgärder. Till exempel automatiserades säsongsmedarbetarnas tidsstämpling på Gröna Lund tillfälligt.

– Eftersom vi fick helt nya omklädningsrum till säsongen 2021 var vi osäkra på hur flödet skulle se ut där och vid tidsstämplingsmaskinerna. Då vi har

1 500 medarbetare under säsong beslutade vi därför att begränsa antalet personer som behövde stämpla in och ut, säger Baruth Morales, HR business partner på Gröna Lund.

För många av våra anställda är gästmötet en stor del av arbetsuppgiften och eftersom förutsättningarna ser väldigt olika ut, har även åtgärderna varierat. Munskydd och visir har använts när medarbetaren rör sig ute bland gästerna där det är svårt att hålla avstånd, exempelvis när man kontrollerar gästernas byggar och säkerhet i våra attraktioner. I små enheter där gästen behöver betala i en kassa har plexiglas satts upp och i större enheter har fysiska hinder i form av till exempel blomkrukor eller korgar med gosedjur ställts ut.

– 2020 var allting så nytt och både vi och världen testade oss fram med vilka åtgärder som funkade bäst. 2021 kunde vi ta med oss dessa lärdomar och dessutom dela med oss av dem till Gröna Lund och Skara Sommarland som nu öppnade för första gången under pandemin, säger Jonas Wickberg, säkerhetsansvarig på Kolmården.

I de fall då en medarbetare testade positivt för Covid-19 fanns tydliga rutiner även för detta. Om

personen hade varit på jobbet skickades ett sms ut till alla som arbetat nära medarbetaren, med information och rekommendationer från 1177. Det fanns också möjlighet att ta snabbtest på plats i parkerna och om någon visade symptom på jobbet skickades denne hem omedelbart. HR-avdelningen höll ständig kontakt med de som var hemma i karantän och i de fall någon var väldigt sjuk hölls kontakten istället med närmast anhörig.

"Vi agerade snabbt och strukturerat och har hela tiden känt oss trygga med våra åtgärder"

Johanna Myrman,
HR business partner på
Gröna Lund

– Vi agerade snabbt och strukturerat och har hela tiden känt oss trygga med våra åtgärder. Arbetsmiljön är alltid en viktig fråga och även i årets medarbetarundersökning kunde vi se att majoriteten upplevde sin arbetsmiljö som trygg och säker, vilket var extra glädjande ett år som detta, säger Johanna Myrman, HR business partner på Gröna Lund.

Förhoppningen är att vi nu ska kunna lägga denna pandemi bakom oss och inför säsongen 2022 kommer de anpassningar som inte längre är nödvändiga att tas bort, inte minst uppdelningen mellan olika arbetsgrupper.

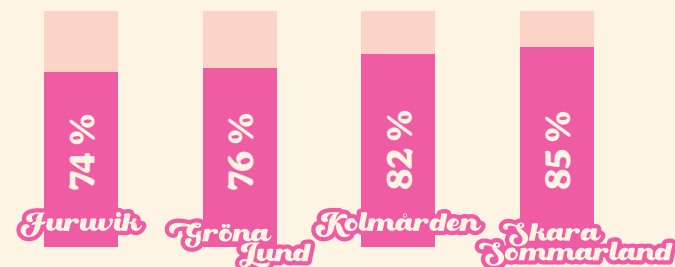
– Säkerheten kommer alltid i första hand men nu längtar vi verkligen efter att återigen skapa möten och gemenskap över hela parken. Förutom arbetslivserfarenhet ska en sommar hos oss också handla om att träffa vänner och skapa kontaktnät för livet, säger Elias Nelzén, Affärsområdeschef Park på Skara Sommarland.

Årets medarbetarundersökning

Vad tyckte våra medarbetare?

Målet är att vi ska ha 80 % positiva svar på frågorna nedan.

Hur nöjd är du på det hela taget med din anställning?

Jag har förtroende för min närmsta chef (ledarskapsindex)

MEDARBETARE i siffror

100%
anställda med
kollektivavtal

	Tim- anställd	Tillsvidare- anställd
Gröna Lund:	10,14 %	3,22 %
Kolmården:	9,27 %	5,05 %
Furuvik:	7,47 %	4,31 %
Skara		
Sommarland:	5,99 %	1,34 %

Totalt antal anställningar per park och kön

Män
Kvinnor

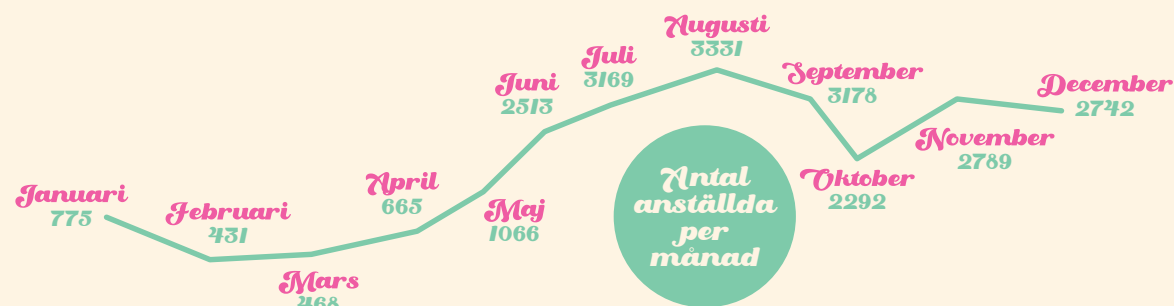
Gröna Lund:	903	1 544
Kolmården:	538	875
Furuvik:	218	448
Skara		
Sommarland:	280	325

16 ↔ **86** år
Ålder på yngsta och äldsta
medarbetare!

Anställda i ledande befattningar fördelat på kön

Män
Kvinnor

Styrelse:	6	1
Koncernledning:	6	7
Ledningsgrupper:		
Gröna Lund:	6	1
Kolmården:	4	4
Furuvik:	3	4
Skara		
Sommarland:	6	1

Att leda i kris

Det är kanske först i en kris, när allt vi tidigare tagit för givet ställs på ända, som vi förstår hela vidden av hur viktig en levande och inarbetad arbetskultur verkligen är. Som arbetsgivare är en av våra viktigaste uppdrag att skapa trygghet och att få alla våra medarbetare att arbeta mot samma mål. Hur lyckas man med det trots osäkerhet, många nyheter och ett tufft år i backspeglarna?

– Nyckeln har legat i att vi är ett bolag med en aktiv koncernledning, korta beslutsvägar och superlojala medarbetare som har bidragit med hög kompetens och stort tålamod, säger Pia Söderhorn, vice vd för Parks and Resorts och ställföreträdande HR-chef på Gröna Lund.

Bakom detta vinnande koncept ligger ett aktivt och mångårigt arbete med Parks and Resorts företagskultur genom strukturer, värderingar och normer. Både säsongsanställda och tillsvidareanställda introduceras till koncernens värdegrund när de börjar, från första dagen genomsyrar den alla delar av verksamheten. Värdegrunden består av de fem budskapen; "Vi hjälper varandra att göra ett bättre jobb", "Är det kul gör vi det bra", "Sitt aldrig still i båten", "Detaljerna gör skillnaden" och "Omöjligt bor inte här". Budskapen är illustrerade på färgglada ballonger som är förankrade i koncernens värdeord; säkerhet, omtanke, upplevelse och effektivitet. "Ballongkulturen" som den kallas internt, återfinns i alla utbildningar och på affischer i korridorer, mötesrum och omklädningsrum. Dessutom delas det varje år ut pris till fem medarbetare som röstas fram av sina kollegor för att ha bidragit med någonting extra till sin arbetsplats utifrån någon av de fem ballongbudskapen.

– Vi har levt vår kultur genom den här krisen. Tack vare att alla har haft kulturen som en gemensam grund att stå på, har det funnits en trygghet mitt i allt det osäkra som ändrade restriktioner och dröjande besked om öppning har inneburit, säger Pia Söderhorn.

Krisen innebar att en tredjedel av Parks and Resorts medarbetare tvingades sägas upp i fjol och efter det byggdes en ny organisation upp med ännu mer

"Nyckeln har legat i att vi är ett bolag med en aktiv koncernledning, korta beslutsvägar och superlojala medarbetare som har bidragit med hög kompetens och stort tålamod."

**Pia Söderhorn,
vice vd för Parks and Resorts och
stf. HR-chef på Gröna Lund**

möjlighet till horisontell kompetensdelning inom koncernen. Under våren fanns fortfarande inga tydliga besked om hur restriktionerna för sommaren skulle se ut. Men istället för att sitta still i båten och vänta, arbetade vi hela tiden aktivt med flera olika scenarion. Vi tog fram möjliga lösningar, scheman och modeller för att hantera var och ett av dessa potentiella scenarion på allra bästa sätt. När det stod klart vilket scenario som till slut blev verklighet var det så klart många timmars arbete som gick i papperskorgen, men vi hade samtidigt också en färdig och genomarbetad strategi som vi genast kunde sätta igång och jobba utifrån.

Detaljerna
gör
skillnaden

Omöjligt
bor inte här

Vi hjälper
varandra att
göra ett
bättre jobb

Är det
kul gör vi
det bra

Sitt aldrig
still i båten

– Situationen krävde mycket tid och energi från oss alla, men det har aldrig varit några sura miner. Alla har bidragit från sina håll och verkligen jobbat efter devisen "omöjligt bor inte här" och "vi hjälper varandra att göra ett bättre jobb", säger Pia Söderhorn.

För att stå redo inför sommarsäsongen, påbörjas arbetet med att rekrytera Parks and Resorts hundratals säsongsartister redan i början av året. 2021 kom dock inte det slutgiltiga beskedet om att Gröna Lund och Skara Sommarland skulle kunna öppna, förrän i mitten av maj. Det innebar att många medarbetare var tvungna att vänta på att få skriva avtal in i det sista. För att inte förlora dem till andra arbetsplatser höll vår HR-avdelning en tät kontakt med alla som väntade på besked.

– Vi var helt transparenta med hur vi jobbade och vilken information vi hade för tillfället. Våra tilltänkta medarbetare visste i stort sett lika mycket som vi hela tiden. Jag tror att det var det som gjorde att många valde att vänta på oss, säger Pia Söderhorn.

I skrivande stund lutar mycket åt att smittspridningen kommer att ha lugnat ner sig till sommaren 2022 och att alla parker ska kunna öppna utan restriktioner. Förhoppningen är att arbetet både inför och under sommaren ska kunna återgå mer till det normala, där planering kan ske mer långsiktigt. Med två väldigt speciella år i ryggen finns samtidigt en trygghet i att Parks and Resorts har verktygen och kulturen för att hantera situationen, även om så inte skulle bli fallet.

Våra gäster ska kliva in i en annan värld och lämna vardagen utanför grindarna.

Parkerna som arenor för glädje och gemenskap är det vi värnar allra mest eftersom vi är övertygade om att skratt och lyckliga stunder är viktiga byggstenar i en hållbar värld. I våra parker möts många människor och vi vill vara parker för alla. Med mångfald bland upplevelser, matutbud och medarbetare samt ett aktivt trygghets- och tillgänglighetsarbete gör vi vårt yttersta för att uppfylla vår främsta ambition – att alla ska känna sig välkomna. Tillsammans med våra gäster vill vi också skapa hållbara upplevelser. Då behöver vi ge våra gäster förutsättningar för att göra så hållbara val som möjligt.

VI PRESENTERAR 2021 ÅRS

Gästundersökning

Vad tyckte våra gäster?

Alla personer som har bokat ett besök i någon av våra parker, på våra hotell och på våra campingplatser får en digital gästundersökning skickad till sig. I den får de svara på hur nöjda de är med sitt besök utifrån 15 områden, däribland prisvärdhet, personal, attraktioner/aktiviteter och kötider.

Tidigare har vi haft personal ute i parkerna som har rekryterat folk att delta i gästundersökningen men 2021 är första året som detta sker digitalt för alla parker. Då tillvägagångssättet har ändrats går det inte att göra en direkt jämförelse med tidigare års siffror, men fördelen med de digitala gästundersökningarna är att vi får in fler svar, en större bredd på de som svarar och förhoppningsvis en ännu ärligare bild av vad gästerna tycker.

"Gästundersökningarna är ett värdefullt verktyg som ger oss en väldigt konkret bild över vad vi behöver jobba vidare med för att få gästerna att bli ännu mer nöjda."

Joanna Hammar,
marknadsdirektör på
Parks and Resorts

**Andel
nöjda
gäster***

82 %
Kolmården

72 %
Furuvik

70 %
Gröna Lund

64 %
Skara Sommarland

* Procentsatsen visar hur många som gett 4:or och 5:or i betyg på en 0-5-gradig skala.

Gäst på ett nytt

I spåren av pandemin har Parks and Resorts tvingats genomföra en mängd olika förändringar och som gäst har det varit många nyheter att förhålla sig till. Största skillnaden var på Gröna Lund där en helt ny affärsmodell introducerades för att parken överhuvudtaget skulle kunna öppna. I backspegeln har dock många av dessa förändringar inneburit att gästerna får en ännu bättre upplevelse i våra parker.

När glädjebeskedet kom att Gröna Lund och Skara Sommarland äntligen skulle få öppna igen under sommaren 2021, uppenbarade sig genast en stor utmaning med restriktionerna på Gröna Lund. Utifrån regelverket skulle endast drygt 3 000 personer få vistas i parken samtidigt, vilket är alldeles för lite för att det ska vara lönsamt att hålla öppet. Lösningen blev att dela upp dagen i två olika pass, för att på så vis kunna ta emot dubbelt så många besökare varje dag men på samma säkra sätt. Samtidigt ersattes åkband och kuponger av en enda biljett Ticket to Ride, med entré och obegränsade åk i ett och samma pris. Precis som på Kolmården, Skara Sommarland och Furuvik skedde all biljettförsäljning online och alla biljetter var knutna till ett visst datum. All information fanns att läsa på hemsidan men det tog lite tid innan alla gäster var med på tåget.

sätt

– Till en början fick vi in många samtal till vår bokning och majoriteten handlade om personer som ville försäkra sig om att de hade förstått rätt kring till exempel vilken tid de fick komma, säger Joanna Hammar, marknadsdirektör på Parks and Resorts.

Flera av de förändringar som Parks and Resorts har genomfört under de senaste två åren är sådant som övervägts länge, men där pandemin agerade katalysator. Kontantfritt, matbeställning i app, datumspecifika biljetter och maxtak på antalet gäster, är alla exempel på sådant som har fallit väl ut hos våra besökare och som kommer behållas även framöver.

– Gästerna är nöjdare eftersom de spenderar mindre tid i köer och på så vis hinner göra mer i parkerna. På Gröna Lund har vi sett att folk också känner sig ganska färdiga när deras timmar är slut och en del föräldrar är också glada över att de inte längre behöver besluta när det är dags att gå hem, säger Joanna Hammar.

När vi numera vet hur många gäster som kommer varje dag går det att planera inköp och tillagning av mat på ett mer effektivt sätt, vilket har lett till minskat matsvinn. Vi har också kunnat planera bemanningen bättre, vilket innebär att vi alltid kan ha rätt mängd personal för att på bästa sätt kunna ta hand om våra gäster.

"Gästerna är nöjdare eftersom de spenderar mindre tid i köer och på så vis hinner göra mer i parkerna."

Joanna Hammar,
marknadsdirektör på
Parks and Resorts

Framöver fortsätter arbetet med att utveckla köpfödet med fokus på merförsäljning och att ge gästerna möjlighet att själva planera sitt besök ännu mer. Under 2021 kunde av- och ombokningar endast ske via samtal till vår bokning, vilket inte var bra varken för gästen eller oss. Till 2022 kommer gästen själv både kunna avboka eller omboka sitt besök och även platsboka fler upplevelser redan när man köper sin biljett, som ett exklusivt djurmöte på Kolmården och Furuvik eller Jetpass till attraktioner på Skara Sommarland och Gröna Lund.

En park för alla

Att kunna besöka en nöjespark ska vara en självklarhet, även för gäster med särskilda behov. **"Vi är en park för alla"** är en bärande stomme inom Parks and Resorts och därför arbetar vi ständigt med att utveckla och anpassa våra verksamheter. Ledsagare och assistenter till gäster med funktionsvariation får till exempel alltid fri entré, leddhundar är välkomna i alla våra parker och för den som inte kan använda köfållan till våra attraktioner finns möjligheten att gå in via utgången.

I vissa av våra miljöer finns tydliga utmaningar så som branta backar på Kolmården, attraktioner belägna på kullar på Skara Sommarland eller trånga och gamla byggnader på Gröna Lund. Men viljan att få alla våra gäster att skratta och glömma vardagen för en stund är stor, oavsett vilka förutsättningar gästen har. Under 2022 kommer alla parker att genomlysas ur ett tillgänglighetsperspektiv, för att lokalisera svagheter och möjligheter.

Sortera mera

Trots en ökad medvetenhet och ett miljöintresse hos våra gäster är det svårt att hitta ett tydligt och lätthanterat system där de kan sortera sitt eget skräp i parkerna. Utmaningen ligger både i att förändra gästens beteende men också att tillhandahålla tydlig information och bra sorteringskärl. Ett arbete som vi utvecklar varje år.

När gästerna besöker våra parker är de ofta på semester och vill glömma vardagens måsten. Vår uppgift blir då att göra det enkelt att källsortera i våra parker och vi arbetar hela tiden med att utveckla olika sorteringsytor och kärl. Det är svårt att ta ett koncernövergripande grepp på källsorteringsproblemet eftersom de olika parkerna måste tackla olika utmaningar, men vi testar hela tiden olika lösningar och drar lärdomar från vad som funkar i respektive park.

Kolmården har exempelvis byggt en "sorteringsvägg" i parken, där gästen slänger sitt skräp på ena sidan och våra medarbetare efter-sorterar det som hamnat fel och tar hand om skräpet på baksidan.

På Skara Sommarlands camping får alla gäster en egen sorteringspåse när de checkar in, så att de själva på ett enkelt sätt kan sortera sina sopor direkt i husvagnen och sedan ta med hela påsen till våra sorteringsstationer. Och på Gröna Lund jobbar vi med ännu tydligare märkning av alla sorteringskärl och ser till att det alltid finns ett pantkärl bredvid brännbart, så att panten inte ska hamna i soporna.

Även om källsorteringen är en av våra största utmaningar när det kommer till vårt miljöarbete och trots att det fortfarande finns många utmaningar, finns det också gott om idéer och en vilja att hela tiden göra bättre.

**Alla
förtjänar
en andra
chans**

Kolmården branschvinnare i Sustainable Brand Index

Sustainable Brand Index är Nordens största varumärkesstudie som mäter konsumenters uppfattning om hur hållbara olika varumärken är över branscher och länder. I mars 2022 presenterades resultatet av deras årliga undersökning, som visade att svenska konsumenter uppfattar Kolmården som det mest hållbara varumärket inom kategorin Travel & Tourism.

– Det är glädjande att allt fler uppmärksammar vår satsning på att vara en hållbar destination. Ett besök på Kolmården är en härlig upplevelse samtidigt som besökaren bidrar till att stötta bevarandet av den biologiska mångfalden. Det värmer verkligen att detta uppmärksammas av allmänheten. Tillsammans gör vi skillnad, säger Christine Karmfalk, vd på Kolmården.

Våra utbud och erbjudanden bidrar till att främja andra proteinkällor än kött.

Här finns det alltid utrymme ett utvecklas men vi arbetar aktivt med att lyfta fram växtbaserade alternativ i menyerna. Vi erbjuder vegetarisk förrätt som standard på våra konferensmenyer och på femkampsmenyn som står för volymen.

Kartlägga våra svagheter och styrkor inom tillgänglighet för att göra våra parker tillgängliga till så många som möjligt, oavsett funktionsvariation.

Kartläggningen genomfördes inte under 2021 pga pandemin men planeras att genomföras under 2022.

Den biologiska mångfalden är allvarligt hotad och djurparkernas allra viktigaste uppdrag idag är att bidra till att inga arter försvinner från vår jord.

Därför fortsätter vi att stärka vårt bevarandearbete ytterligare. Ju mer framgångsrikt detta arbete är, desto mer ökar omvärldens intresse och engagemang för bevarandet av hotade djurarter. Genom forskningen vi bedriver i samarbete med olika universitet bidrar vi till att öka kunskapen om djuren och skapar bättre förutsättningar för deras överlevnad. Djuren i våra parker är viktiga ambassadörer för sina vilda artfränder och genom bevarande, utbildning och forskning kan våra djurparks arbete även sträcka sig långt utanför våra grindar.

Fahlman har forskning i fokus

Under 2021 fick Kolmården en ny forskningschef när den internationellt välrenommerade marinbiologen och forskaren Andreas Fahlman tog över efter att tidigare forskningschefen Mats Amundin gått i pension. På sitt CV har Andreas Fahlman bland annat forskning och fältstudier på fyra kontinenter och över 110 publicerade vetenskapliga artiklar.

Kolmårdens nya forskningschef professor Andreas Fahlman kommer senast från Oceanografics forskningsstiftelse i Spanien, där han arbetat som senior forskare i fem år. Intresset för havet fanns redan under uppväxten i Härnösand, men det var under marinbiologistudierna på Hawaii på 90-talet som alla tvivel skingrades.

– Jag blev helt förälskad i havet och efter att ha tagit en kurs i djurfysiologi kände jag; "det här är det jag vill göra!". Där och då valde jag bort en mer klassisk karriärväg för att kunna följa mitt hjärta och ägna mig åt mitt största intresse, säger Andreas Fahlman.

Efter studierna på Hawaii följde en PhD i biologi på Carleton University i Kanada och sedan dess har hans passion tagit honom flera varv runt jorden. Han har publicerat över 110 vetenskapliga artiklar och bedrivit forskning och fältstudier i både Sydamerika, Afrika, USA och Europa. En stor del av hans forskning har fokuserat på hur marina däggdjur, till exempel delfiner, kan styra sin andning och hjärtfrekvens när de dyker.

Att han skulle komma tillbaka till Sverige var inte en självklarhet men när han fick tips från en kollega som jobbar på Linköpings universitet om att Kolmårdens forskningschef Mats Amundin snart skulle gå i pension, väcktes intresset.

"Vi som forskare måste bli bättre på att berätta vad vi gör och varför, på ett intressant och begripligt sätt."

Andreas Fahlman,
forskningschef på
Kolmården.

– Eftersom jag och Mats Amundin jobbar inom samma område kände jag till honom sedan innan och visste att Kolmårdens forskningsverksamhet ligger i framkant, mycket tack vare honom. Sådana här tjänster finns i stort sett inte och chansen att få ta över efter någon som jag ser upp till så mycket var bara för bra för att missa, säger Andreas Fahlman.

Andreas Fahlman tillträdde tjänsten i december 2021 och har många tankar och visioner för Kolmårdens framtida forskningsverksamhet. På den listan finns bland annat en utökning av mastersprogrammet tillsammans med Linköpings universitet, där han också vill lyfta kommunikationen om forskning på agendan för att förändra den förlegade bild av djurparker som fortfarande till viss del lever kvar.

– Vi som forskare måste bli bättre på att berätta vad vi gör och varför, på ett intressant och begripligt sätt, så att människor förstår hur mycket djurparker gör för bevarandet av djur i det vilda. Idag är kommunikation någonting som vi måste lära unga forskare redan från start och där kan vi ha mycket att lära av varandra, säger Andreas Fahlman.

Forskning pågår

Ngulia är ett flerårigt forskningssamarbete med Linköpings universitet där vi utvecklat nya tekniska metoder för att hjälpa parkvakter i Kenya i kampen mot tjuvjakt på noshörningar.

Tillsammans med Lantbruksuniversitetet (SLU Aqua) i Lysekil jobbar Kolmården med att ta fram en ny slags pinger (ljudskrämma) som ska förhindra tumlare från att fastna i fiskenät.

EU-projektet **NAUTILOS** påbörjades 2021 där Kolmården tillsammans med Lantbruksuniversitetet (SLU Aqua) ska testa och utvärdera en ny så kallad klickdetektor, som ska kunna logga förbipasserande tumlare eller delfiner och artbestämma dem korrekt.

En mastersstudent från Linköpings universitet genomförde under 2021 sitt examensarbete om miljöberikning för delfinerna på Kolmården. Syftet var att aktivera delfinernas ekolod genom att simulera fiskafänge.

Lunds universitet fortsatte sina studier av människoapornas kognition vid Furuvijsparken.

Samba är ett projekt som studerar rötterna till mänsklig musikalitet i människoapors rytmiska beteenden och uppfattning av rytmiska fenomen, där observationsstudier gjorts på schimpanser på bland annat Furuvijs och Kolmården.

Indah-projektet studerar sumatraorangutangens kognitiva och sociala utveckling under de första levnadsåren, där forskare vid Lunds universitet gjort observationer på Furuvijs orangutangunge Indah.

Projektet **EvoCoop** studerar förståelse av delade intentioner hos schimpanser och sumatraorangutanger på Furuvijs.

Den moderna djurparkens tre viktigaste uppdrag är utbildning, forskning och bevarande. Att lära barn och vuxna om djur och natur och vara aktiva i olika forsknings- och bevarandeprojekt är därför något som både Furuvik och Kolmården har högst upp på sin agenda - ett arbete som blir allt viktigare när hoten mot den biologiska mångfalden är större än någonsin.

Det är nu hundra år sedan den sista visenten sköts i Europa och vi människor hade därmed utrotat vår kontinents största landlevande djur i det vilda. Tyvärr är det just människan som är den vanligaste orsaken till att allt fler arter hotas av utrotning, antingen direkt genom tjuvjakt eller indirekt genom skogsskövling och utsläpp som förstör djurens naturliga levnads-miljöer. Djurparker världen över arbetar dock på bred front för att vända detta och vara en del av lösningen. När arter hotas av utrotning i det vilda fungerar djuren i djurparker som en back-up och levande genbank, så att arterna kan leva vidare inför framtiden. Idag

Ett livsviktigt up

vandrar visenterna återigen på vår kontinent, just tack vare ett fåtal individer som fanns kvar i djurparker runtom i Europa. Genom ett gemensamt bevarandeprogram kunde arten räddas och visenten har kunnat återinföras i flera länder i östra Europa. Visenten klassas idag som en sårbar art och i den fortsatta kampen för att få den livskraftig samarbetar europeiska djurparker och WWF genom att placera ut fler individer i det vilda. En av dem är tjuren Knock som föddes på Kolmården 2018 och som inom ramen för ett bevarandeprojekt valdes ut för att återinföras i det vilda. Tillsammans med visenter från andra europeiska djurparker släpptes den nya flocken ut tillsammans i en nationalpark i Azerbajdzjan i november 2021. Med på hela resan var Kolmårdens djurvårdare Michel Hepher.

– Jag har följt Knock sedan han föddes och att få öppna transportlådan och släppa ut honom i nationalparken är någonting utav det häftigaste jag har varit med om. I den stunden kände jag mig otroligt stolt, både över Knock och över det viktiga arbete som vi gör på Kolmården, säger Michael Hepher.

Kolmårdens ideella stiftelse Kolmården Foundation har som uppgift att knyta samman djurparkens olika uppdrag inom bevarande, utbildning och forskning och att kommunicera det som görs till våra besökare och allmänheten. Stiftelsen har en egen fristående styrelse som under 2021 förstärktes när rektorn för

Linköpings universitet, Jan-Ingvar Jönsson, valdes till ny ledamot. Jan-Ingvar Jönsson är även professor i medicinsk cellbiologi och var tidigare huvudsekreterare på Vetenskapsrådet. Förutom att stärka det redan väl utvecklade samarbetet mellan Linköpings universitet och Kolmården, har han även viktig kunskap om hur det är att vara den som söker finansiering till olika projekt.

– Jan-Ingvar Jönsson kom in med nya fräscha ögon och frågade till exempel varför bevarandeprojekten som vi stöttar måste söka anslag varje år. Genom att istället bevilja samma summa under tre år, kan mindre tid och energi gå till administration och mer till det faktiska bevarandearbetet. Vi är väldigt glada över att ha med Jan-Ingvar i styrelsen, säger Christine Karmfalk, vd för Kolmården.

Ett av de projekt som fick pengar från Kolmården Foundation under 2021 är The Lowland Tapir Conservation Initiative i Brasilien. Projektet arbetar på flera fronter, dels med tapirerna i sig genom att undersöka deras hälsostatus, rehabilitera djur som skadats i bränder och fästa gps-sändare på dem för att kartlägga hur de rör sig. Parallellt med det genomför man även utbildnings- och påverkanskampanjer för

Amurtigrarna, en starkt hotad art, fick tillökning med fyra ungar under sommaren.

pdrag

2021 samlade Kolmården Foundation totalt in 1 850 000 kr till olika bevarandeprojekt (2020: 740 000 kr).

lokalbefolkningen samt lokala makthavare. Målet är att vända opinionen så att tapirerna och regnskogen ska ses som en tillgång och en möjlig källa till inkomst genom till exempel ekoturism. I dagsläget hotas tapiren framför allt av skogsskövling, bränder och illegal jakt och arten klassas som sårbar. Det är en av de lägre kategorierna på rödlistan, men eftersom tapiren är en så kallad paraplyart gynnas hela den biologiska mångfalden av insatser för att skydda tapirerna.

– De rör sig över stora ytor och genom att skapa skyddsområden för tapirerna blir det automatiskt ett skydd för andra arter som kanske inte har lika hög wow-faktor och därför inte får lika mycket uppmärksamhet, säger Helén Strömberg, zoopedagog på Kolmården.

Vi kan också glädjande meddela att vi under 2021 samlade in en rekordstor summa pengar till Kolmården Foundation, närmare 1 850 000 kr, vilket gör att vi kommer kunna stötta ännu fler bevarandeprojekt under nästkommande år.

– En trend de senaste åren har varit att våra besökare skänker mer vilket jag tror beror på att vi blivit bättre på att berätta om vårt viktiga bevarandearbete. Dessutom donerade Kolmårdens djurpark ännu mer än vi brukar i år. Det möjliggör att vi kan stötta ännu fler internationella projekt kommande år och det känns verkligen gott i själ och hjärta, säger Christine Karmfalk, vd på Kolmården.

Kolmården Foundation stödjer följande projekt:

The Lowland Tapir Conservation

Initiative - skyddar tapirer och deras habitat i Brasilien som bland annat är hårt utsatta av skogsbränder.

COVIDEC A.C - ett forskningsprojekt för att kartlägga soldatarornas antal, häckningsplatser och födotillgång i Mexiko.

BirdsRussia - jobbar med bevarande och forskning kring jättehavsörnar i Ryssland.

Red Panda Network - Skyddar och bevarar den röda pandan och dess habitat i Nepal.

Phoenix Found - skyddar och bevarar amurtigrar i Ryssland.

Snow Leopard Trust - skyddar och bevarar snöleoparderna i Mongoliet.

Marwell Wildlife - skyddar och bevarar grevyzebrorna i Kenya.

Project Ngulia - skyddar och bevarar spetsnoshörningarna i Kenya.

Wildlife Conservation Society Nigeria - skyddar och bevarar Cross river-gorillan samt Nigeria-Kamerun-schimpanser i Nigeria.

Mabula Project - skyddar och bevarar marknäshornsfågeln i Sydafrika.

Parks and Resorts är via sina djurparker aktiva medlemmar i flera olika organisationer och projekt som främjar forskning och bevarande:

- European Association of Zoos and Aquaria (EAZA)
- European Association for Aquatic Mammals (EAAM)
- World Association of Zoos and Aquaria (WAZA)
- Internationellt forum för offentliga akvarier
- Species 360
- Cotton-top Tamarin Conservation Club

- European Bison Conservation Centre
- Gård & Djurhälsan
- Föreningen svenska allmogefår
- Föreningen allmogegeten
- Svenska lanthönsklubben
- Svenska Djurparksföreningen

Furuvi stödjer följande projekt:

Red Ruffed Lemur Reintroduction

Project - arbetar för att introducera den röda varin i ett skyddat område i Madagaskar.

Proyecto Tití - ett bevarandeprojekt i nordvästra Colombia för bomullshuvudtamariner, där man bland annat arbetar för att rädda skogsområden och utbilda lokalbefolkningen i vikten av bevarandearbete.

Wild Chimpanzee Foundation

ett bevarandeprojekt för schimpanser där lokalbefolkningen utbildas för att arbeta i projektet.

Sumatran Orangutan Conservation

Project - ett projekt som aktivt skapar nya och självförsörjande vilda populationer av orangutangar i världen.

Let It Grow - en internationell kampanj som drivs av bland annat EAZA och som syftar till att öka kunskapen om biologisk mångfald och belysa allt positivt vi får i utbyte mot att erbjuda vilda djur och växter livsrum i såväl städer som på landsbygden.

2021

Mål & målyuppfyllnad

Förstärka parkernas bidrag till bevarande.

Under 2021 stöds tre nya projekt: soldatara, jättehavsörn och tapir. Projekten syftar till att ge en ökad kunskap om hur arterna kan bevaras i sina naturliga områden och hur dess framtida överlevnad kan försäkras.

Röd vari på Furuvik

Om du vill se en röd vari i det vilda måste du ta dig till Masoala nationalpark på nordöstra Madagaskar. Här återfinns djuren högt upp i trädtopparna där de spenderar dagarna med att samla frukter, blad och nektar. Har du tur kan du även höra deras karaktäristiska vrål när de kommunicerar till varandra. Arten tillhör lemurfamiljen och är klassad som akut hotad till följd av skogsskövling, illegal jakt och kraftiga stormar i området. Därför är bevarandearbetet i världens djurparker väldigt viktigt för artens överlevnad. I april fick Furuviks varipar Mangoro och Mandry ett efterlängtat tillskott, när deras första unge Malo föddes hos oss. Till skillnad från de flesta andra primater bär inte röd vari med sig sina ungar på magen eller ryggen. Istället spenderade Malo sina första månader i det bo som Mandry byggde inför hans nedkomst, vilket gjorde

att han var lite av en doldis under 2021. Till sommaren 2022 kommer han dock vara ute och leka bland träden hos oss på Furuvik.

Berörda besökare kan göra skillnad

Ur högtalarna hörs Rolf Lassgårds röst som fyller hela delfinariet med orden "vi som sitter här idag är tyvärr en del av problemet, men samtidigt den enda lösningen". Våra djurvisningar är en del i vårt uppdrag att utbilda och inspirera barn och vuxna till ett livslångt engagemang för djur och natur.

Varje år lockar Kolmården flera hundra tusen besökare och många av dessa väljer att gå på en eller flera av våra olika djurvisningar. Förutom att de får möta djuren på nära håll använder vi också visningarna till att utbilda våra gäster både om djuren i sig och naturen de lever i men också de bevarandeprojekt som Kolmården stödjer. I vår delfinföreställning HOPE får publiken via en film på en fondvägg följa med på en känslomässig resa runt jorden, som går från förtvivlan till hopp. De får se hur vi människor, genom tjuvjakt och miljöförstöring, många gånger är anledningen till varför djuren är hotade. Men våra visningar ger oss också tillfälle att berätta för våra gäster om det bevarandearbete som Kolmården utför, både i parken och i det vilda världen över. Kolmården håller både hotade djurarter i parken, men donerar också pengar till olika bevarandeprojekt i världen genom Kolmården Foundation.

I rovfågelvisningen Wings kan gästerna känna vinden i håret från vingslagen när några av Kolmårdens rovfåglar flyger förbi på nära håll ackompanjerat av musik. Genom att aktivera alla sinnen hos våra besökare är chansen större att de blir berörda, tar in de

allvarliga budskapen och gör en förändring för djuren och naturen. I Wings berättar djurvårdarna bland annat om marknäshornsfågeln, en sårbar art som räknas som utrotningshotad i Sydafrika eftersom de gamla ihåliga träden där de häckar blir allt mer svåra att finna. Samtidigt får publiken höra om det bevarandeprojekt som Kolmården Foundation finansierar, som bland annat har tagit fram konstgjorda bohålor för att ge fåglarna en trygg plats att föda upp sina ungar på.

I sälvisningen Seals blandas sång och teater för att förmedla ett budskap om att vi måste ta hand om vår natur, även här hemma i Sverige. Mitt i föreställningen hörs ett skärande ljud som illustrerar hur högt ekoloden från vanliga fritidsbåtar låter för säljar och andra djur under vattenytan. Kolmårdens djurvårdare vänder sig till barnen och uppmanar dem att påminna kaptenen på deras nästa båtfärd att stänga av ekolodet när det inte behövs.

– Vi har en fantastisk möjlighet att nå väldigt många människor i våra visningar och vi vill att våra gäster ska gå härifrån lite klokare och med lusten att själva göra små förändringar, som kan ha stor betydelse för planeten. Det budskap som vi vill att alla ska ta med sig är att du och jag kan göra skillnad, säger Linda Berggren, djurchef på Kolmården.

Djurvisningar & zooskolor

Genom våra dagliga visningar och våra zooskolor får varje år hundratusentals människor lära sig mer om sambandet mellan människa, djur och natur.

Deltagare i allmänna djurvisningar

- Kolmården
- Furuvik

303 272 st

96 268 st

Deltagare i zooskolor

- Kolmården
- Furuvik

8448 st

798 st

Med runt tre miljoner besökare årligen ger våra parker ett viktigt bidrag till den ekonomiska utvecklingen i de regionen där vi verkar.

Men vår verksamhet skapar också tryck på exempelvis infrastruktur och miljö. Vi är en del av den ständigt växande besöksnäringen som bidrar till att skapa jobb och tillväxt för hela landet. Som arbetsgivare är vi viktiga språngbräddor för ungdomar, nyanlända och andra som har svårt att annars slå sig in på arbetsmarknaden. Att forma morgondagens arbetskraft innebär en massa glädje samtidigt som det är ett stort ansvar.

Vi är stora inköpare av en mängd varor. Vi agerar viktigt stöd för lokala leverantörer och är med och påverkar större aktörer för en hållbar utveckling. Samtidigt som besöksnäringen växer finns det också många i särskilt behov av glädje och vardagsflykt som inte har möjlighet att besöka oss. Med andra ord har vi både möjlighet och skyldighet att ta en roll i frågor som är större än vår verksamhet.

Barndomsminnen för alla

Idag lever 196 000 barn* i fattigdom runt om i Sverige, där vissa familjer inte ens har råd med det allra mest basala saker som mat, nya skor, glasögon eller busskort. Genom vårt samarbete med Majblommans verksamhet kan några av dessa familjer glömma vardagen för en stund och skapa roliga sommarminnen tillsammans i någon av våra parker.

Inom Parks and Resorts har vi ett initiativ som vi kallar för Omtanke (som också är ett av våra värdeord), där vi varje år donerar entrébiljetter till olika organisationer. Vi har valt att särskilt fokusera på organisationer som hjälper utsatta barn. De här barnen kan behöva fly vardagen för en stund och bara uppleva glädje och gemenskap en dag i våra parker tillsammans med sina familjer.

En av de organisationer vi valt att samarbeta med är Majblomman. Majblomman är en ideell barnrättsorganisation som arbetar mot barnfattigdom i Sverige, bland annat genom direkta insatser i form av ekonomiska bidrag. Förutom praktiska saker som glasögon och nya kläder, är det många familjer som söker bidrag för att kunna göra någonting kul tillsammans under sommarlovet.

"En av Majblommans viktigaste uppdrag är att bidra till barns upplevelser på helger och skollov."

Åse Henell,
Majblommans generalsekreterare

- En av Majblommans viktigaste uppdrag är att bidra till barns upplevelser på helger och skollov. Att ha åkt linbana eller karusell på sommaren är lika viktigt och roligt för alla barn, oavsett vilken ekonomi familjen har. Tack vare samarbetet med Parks and Resorts bidrar Majblomman till minnen att glädjas åt, och berätta om i skolan, säger Åse Henell, Majblommans generalsekreterare.

- Vi vill vara en park för alla och genom samarbetet med Majblomman får vi chansen att välkomna familjer och barn som annars inte skulle ha möjlighet att besöka oss. Alla barn ska ha rätt till fina barndomsminnen, säger Eva Rundfelt, kvalitetschef och ordförande i Omtankesrådet på Parks and Resorts.

*Källa: Rädda Barnen 2021

Under premiärdagen på Kolmården och Gröna Lund säljs Majblomman i parkerna.

Stöd Majblomman

Vill du också stödja Majblomman i kampen mot barnfattigdom?

Läs mer på
www.majblomman.se

Parks and Resorts koordinerar, fortsätter och utvecklar de gemensamma samarbeten som startades 2016 med syfte att bjuda barn som är sjuka, socialt eller ekonomiskt utsatta på verklighetsflykt.

Samarbetena har fortsatt under 2021 och det möjliggör för barn med olika behov att besöka våra parker. Vi kallar det här för "Gåvoskratt" vilket innebär att vi årligen skänker tusentals biljetter till de organisationer vi stöttar. I vissa fall, skänker vi även pengar till olika organisationer, något som görs inom ramen för respektive parks lokala initiativ.

Anti-korruption

I ambitionen att leverera parkupplevelser i världsklass ingår att agera på ett trovärdigt, korrekt och schysst sätt i alla sammanhang. Vi arbetar ständigt med att säkerställa att vi motverkar alla former av oegentligheter, både avsiktliga och oavsiktliga. Parks and Resorts har ett brett kontaktnät av leverantörer och samarbetspartners av olika slag. Vissa har vi affärsrelationer med idag, andra vill etablera en affärsrelation med oss. För många är det värdefullt att bli leverantör till oss med vår flora av starka varumärken. Därför är en viktig affärsprincip att vi i våra roller som inköpare och medarbetare inte utnyttjar eller blir utnyttjade. Ett professionellt uppträdande är avgörande för ett trovärdigt företag.

Inköpsprocessen

Parks and Resorts inköpsprocess är noga framtagen och utvecklas ständigt för att säkerställa hållbara och högkvalitativa inköp. 2021 har varit ett år präglat av varubrist när hela världen öppnade upp samtidigt efter pandemin. Det har lett till stora utmaningar i hela branschen och krävt att vi arbetat extra hårt för att kunna upprätthålla våra principer.

Ett speciellt år med speciella utmaningar

I januari när Parks and Resorts inköpsavdelning vanligtvis brukar beställa produkter och sätta prognos på volym inför sommaren, var det fortfarande oklart om alla parker skulle få öppna. När beställningarna väl kunde göras stämde våra prognoser inte alls med hur det verkliga behovet såg ut. Våra gästers köpmönster var förändrat och försäljningen i parkerna ökade trots att vi hade färre besökare än vanligt.

Den allmänna bristen på råmaterial, containerbrist, frakttutmaningar, fortsatt pandemi och stopp i Suezkanalen ledde till varubrist inom många områden. Det har ibland inneburit att både första-, andra- och tredjehandsvalet av en vara har varit slut, vilket har tvingat oss att tänka om och hitta andra vägar, ibland till det bättre.

– Det har varit en utmaning att upprätthålla våra hållbarhetsprinciper, när självklara varor som papper och vissa råvaror helt plötsligt blivit bristvaror. Därför har saker som tidigare har varit enkla krävt mycket mer arbete och pusslande för att få till, säger Carin Broryd, hållbarhetschef på Parks and Resorts.

Medveten upphandling

Bakom alla våra inköp finns ett aktivt beslut och vi agerar aldrig på slentrian utan alltid utifrån konkreta beslutsunderlag. Vi praktiserar försiktighetsprincipen där situationen kräver. Samarbetet med våra leverantörer ska kännetecknas av full uppmärksamhet samt ömsesidig förståelse och respekt, där kvalitet och hållbarhet är viktiga faktorer vid val av leverantör.

Alla samarbetspartners och leverantörer till Parks and Resorts skriver på vår uppförandekod som ska säkerställa att de arbetar efter samma riktlinjer som oss avseende korruption, miljö, etik och arbetsförhållanden. Från vår affärsidé är steget inte

långt till mänskliga rättigheter och omtanke om människors säkerhet och hälsa. Vi stödjer och respekterar nationella och internationella regelverk om mänskliga rättigheter där fokus är att uppmuntra mångfald och motverka trakasserier och diskriminering. Här ser vi att risken för kränkningar är störst i leverantörskedjan. För att motverka detta har vi en ständig dialog med våra leverantörer eftersom vi tror på att relation och samarbete är vägen till transparens. Alla leverantörer antar uppförandekoden där bestämmelser om detta beskrivs.

Regelbundna uppföljningar

Varje år väljs ett urval av våra leverantörer ut, baserat på affärspåverkan och potentiell risk. Till dessa leverantörer skickas en självdeklaration som syftar till att följa upp vår uppförandekod de en gång skrivit under, samt utreda deras hållbarhetsstrategier. Ambitionen är att skicka ut självdeklarationen till 50 leverantörer varje år samt till våra prioriterade leverantörer vartannat år. Uppföljningen tar upp följande kategorier: hälsa och säkerhet, arbetsrätt, mänskliga rättigheter, affärsetik och antikorruption, miljö och energi, kvalitet, internuppföljningar och uppföljning av underleverantörer samt produktutveckling. I analysen av svaren får varje leverantör ett resultat på varje undersökningskategori. Målsättningen är att kategorier med mindre än 75 procent positiva svar analyseras, följs upp och återkopplas till leverantör. Om en leverantör inte håller de krav som Parks and Resorts ställer och inte agerar efter samtal, kommer fortsatt samarbete med leverantören att diskuteras. Vår uppföljningsprocess ska syfta till att höja kvaliteten på vår inköpsprocess, öka säkerheten i leverantörskedjan samt öka kraven på hållbar utveckling.

Gemensam plan för ett hållbart Djurgården

"Till 2027 ska Djurgården bland annat vara fossilfritt, bilfritt och en scen för viktiga samtal om hållbar utveckling, där vi är en självklar röst i debatten".

Det enades medlemmarna i Kungliga Djurgårdens Intressenter om, när de diskuterade en gemensam hållbarhetsplan i november. Representanter från 40 av Djurgårdens aktörer (däribland Gröna Lund) samlades under en halvdag för att inspirera och få inspiration från varandra. I hållbarhetsplanen finns ambitiösa mål under fokusområdena "Fossilfritt och bilfritt Djurgården", "Hållbar matkultur", "Öppet, tillgängligt och välkomnande" och "En världsutställning för hållbar utveckling".

"Vi har tagit emot gäster på Djurgården i över 400 år och vill kunna göra det i lika många år till. Just nu är det vårt ansvar att se till att det är möjligt och genom att samarbeta, inspirera och leda kan vi verkligen göra skillnad."

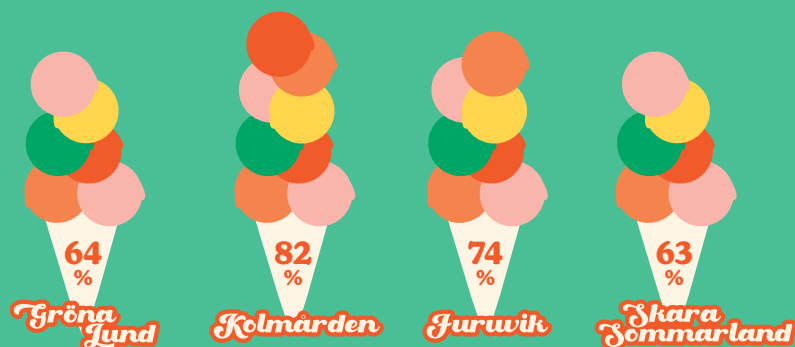
**Camilla Zedendahl,
vd för Kungliga Djurgårdens
Intressenter.**

Gästundersökning om *hållbarhet*

Hållbarhet är en viktig fråga både för oss och våra gäster. I 2021 års gästundersökning uppgav 60-80 % av gästerna att det var viktigt för dem med en hållbar upplevelse. På frågan hur väl gästerna känner till det hållbarhetsarbete som parkerna i praktiken gör svarade endast 13 % av Gröna Lunds gäster att de kände till parkens hållbarhetsarbete. Det kan jämföras med Kolmården där 49 % av gästerna svarade att de kände till parkens hållbarhetsarbete, siffror som delvis kan förklaras av arbetet med och kommunikationen runt Kolmårdens insamlingsstiftelse för hotade djur, Kolmården Foundation. Siffrorna för Furuvik och Skara Sommarland ligger mitt emellan Gröna Lund och Kolmården men gemensamt för alla parker är att vi ser stora möjligheter till förbättring. Alla våra parker jobbar väldigt aktivt med hållbarhetsarbetet, ett arbete som vi också vill ska vara tydligt för våra gäster. Därför kommer kommunikationen kring vårt hållbarhetsarbete vara något som vi aktivt kommer fortsätta att arbeta med under 2022.

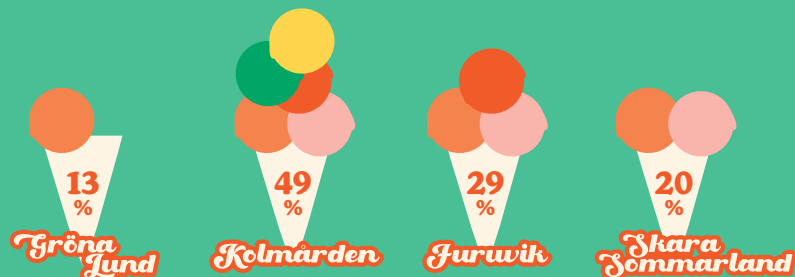
Är det viktigt med en hållbar upplevelse?

(Procent av gästerna som uppgav 4 eller 5 på skalan 1-5)

Har du kännedom om parkens hållbarhetsarbete?

(Procent av gästerna som uppgav 4 eller 5 på skalan 1-5)

Har du märkt våra märkningar?

Har du lagt märke till att vi har MSC-märkning på våra menyer?

Certifieringen innebär att all vildfångad fisk och alla skaldjur som våra parker serverar är fiskade ur hållbara bestånd och med hållbara metoder.

Vildmarkshotellet på Kolmården är Svanen-märkt, inklusive dess restauranger och konferensanläggningar.

Att vara Svanen-märkt innebär bland annat höga krav på källsortering, ekologiska matinköp samt energi- och vattenanvändning.

Green Key

Parks and Resorts boenden, campingar och möteslokaler är miljömärkta genom Green Key-certifieringen.

Green Key är den ledande internationella miljömärkningen för anläggningar inom besöksnäringen och bedömer bland annat den direkta miljöpåverkan genom energianvändning och vattenförbrukning.

Frukostbuffén på Vildmarks-hotellet är KRAV-märkt.

Märkningen innebär att frukostbuffén alltid innehåller ekologiska och hållbara råvaror och ställer höga krav på bland annat djurvälstånd, klimat och hälsa.

A graphic featuring a yellow lightbulb with a blue base, positioned above a circular arrow. The arrow is blue and white, forming a loop. The entire graphic is set against a large orange circle.

Framtida generationer

**Vi är ett familjeföretag som spridit glädje sedan 1883,
då vår äldsta park Gröna Lund grundades.**

Långsiktiga perspektiv är med andra ord en del av vårt DNA och vi förstår att vår möjlighet att sprida glädje till kommande generationer är avhängt hur vi agerar idag. Genom att minska vår klimatpåverkan, sortera vårt avfall, hålla nere vår energikonsumtion och hela tiden söka nya lösningar för att minska användningen av kemikalier och vatten, kan vi forma en verksamhet där glädje idag ger glädje imorgon.

Vårt mål är att göra största möjliga intryck till
minsta möjliga avtryck.

Från matrest till maträtt

När Paul Svensson satte en låda kaffesump i händerna på Vildmarkshotellets köksmästare Johan Andersson för tre år sedan, var hans första tanke: "Vad sjutton ska jag göra med det här?" Idag bakar han knäckebröd på sumpen och upcycling har blivit en självklar del av det dagliga arbetet, både på Vildmarkshotellet och inom hela koncernen.

Scenen är hämtad från en inspirationsdag för alla koncernens kockar 2018, där stjärnkocken Paul Svensson bjudits in för att dela med sig av sin expertis i att minska matsvinn. Dagen var en del i det då nystartade projektet "Upcycle Challenge" som med glädje och inspiration skulle höja medvetenheten och öka kompetensen i köken, för att på så vis kunna minska matsvinnet.

– Jag minns hela den dagen som en enda stor aha-upplevelse där jag gång på gång tänkte "just det, det kan vi ju också använda!". Det viktigaste jag tog med mig som jag fortfarande känner är en helt ny respekt för råvaran, säger Johan Andersson, köksmästare på Vildmarkshotellet.

Maten är det som skapar störst klimatavtryck i alla Parks and Resorts parker och att slänga mat är dumt både ekonomiskt och ur ett hållbarhetsperspektiv. Redan första året minskade svinnet med 15 ton bara på Gröna Lund. Sedan dess har svinnet i parkerna minskat för varje år och hela tankesättet kring råvarorna har förändrats. På Vildmarkshotellet har systemet i kylarna förbättrats så att det ska vara

enkelt att se vilka råvaror som behöver användas först. På så vis undviker vi att råvaror slängs redan innan de kommer upp till köket. Menyerna planeras numera också på ett sätt så att det går åt färre råvaror. Dessutom blir broccolistammar, blast och stjälkar, som förut skulle ha slängts, till upcyclesoppa för konferensgästerna.

– Gästerna är väldigt positiva när vi presenterar upcyclesoppan och vi har märkt att hållbarhet är en viktig aspekt för många företag när de väljer var de ska ha sina konferenser, säger Johan Andersson.

Kampen mot matsvinnet i parkerna fick också oväntad hjälp från coronapandemin, eftersom restriktionerna medförde att alla parker införde datumspecifika biljetter som förköps online. Eftersom vi då vet exakt hur många gäster som kommer varje dag kan vi anpassa beställningar och tillagning därefter och därmed minska matsvinnet.

Idag mäter alla våra parker dagligen sitt svinn både i restauranger och i matkiosker, något som först inleddes som ett pilotprojekt på Skara Sommarland 2019. Medarbetarna på Skara Sommarland lyckades minska sitt matsvinn med hela 40 % bara genom att medvetandegöra hur mycket som slängs varje dag. Målet är att minska matsvinnet så mycket som möjligt i alla parker och i förlängningen också kunna se i detalj vilken typ av mat som genererar mest svinn, så att vi kan göra justeringar på daglig basis ute i matkioskerna.

*Upcycle
vs
Recycle*

Upcycle innebär att vi använder en råvara som i vanliga fall är förbrukad och skapar något nytt, en helt annan produkt.

Recycle innebär att vi använder samma produkt flera gånger.

Pant

Intäkterna från all pant som samlas in i våra parker skänks till olika välgörande ändamål. På så sätt bidrar pantinsamlingen till både social och ekologisk hållbarhet.

2021 stod **Kolmården** för den högsta siffran inom koncernen, där **47 %** av de sålda flaskorna pantades. På **Skara Sommarland** var siffran **36 %**, i **Furuvik 27 %** och på **Gröna Lund 12 %**.

Trots att Gröna Lund ligger långt efter de andra parkerna, har pantinsamlingen fördubblats sedan 2019. Den stora utmaningen i alla parker är att få gäster att slänga panten i rätt kärl och att inte slänga annat skräp bland panten. För att förenkla för gästen försöker vi märka pantkärlen tydligt och arbetar med att placera dem strategiskt. Pantutmaningen är något som vi har jobbat med länge och vi har genom årens gång även tagit hjälp av våra samarbetspartners Coca-Cola och Spen-drups för att öka insamlingen.

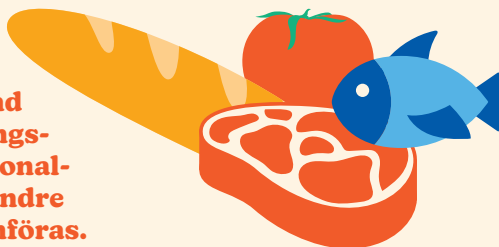

Att göra maträtt

Under 2021 har Parks and Resorts hållbarhetsarbete när det kommer till mat fokuserat på att förvalta de positiva åtgärder som implementerats de senaste åren. På grund av pandemin har de stora utvecklingsprojekten uteblivit, men trots personalbrist och pressat läge har en del mindre justeringar ändå kunnat genomföras.

"Vi har jobbat väldigt aktivt med att minska vårt klimatavtryck under flera år och många av de principiella val vi har gjort går idag på rutin, men även små förändringar gör skillnad."

**Fredrik Olsson,
inköpschef mat och dryck på
Parks and Resorts.**

Som ett steg i det långvariga arbetet med att lyfta vårt gröna matutbud med lägre klimatavtryck har restaurang Kryddhyllan på Gröna Lund bytt ut barnmenyn som stod för en större volym, där tacos med nötfärs istället fått ge plats för sojabullar med mos, gräddsås och lingon. Med syfte att både minska på matsvinnet och nötköttkonsumtionen har parkernas restaurangkök även dragit ner på portionsstorlekarna på utvalda råvaror. På Kolmården har matsvinnet också minskats genom att man planerar menyerna på ett sätt så att likadana råvaror kan användas både till frukosten, lunchen och middagen. I den mån det ändå blir ett visst svinn har Furuvik stärkt sitt samarbete mellan kök och djuravdelning, vilket innebär att en del av svinnet kan tas tillvara och ges till djuren.

– Även om årets förändringar inte är så stora, har vi en hög lägstanivå sedan tidigare. Vi har jobbat väldigt aktivt med att minska vårt klimatavtryck under flera år och många av de principiella val vi har gjort går idag på rutin, men även små förändringar gör skillnad, säger Fredrik Olsson, taktisk inköpare av mat och dryck på Parks and Resorts.

Att enbart köpa in MSC-märkt fisk och skaldjur har länge varit en självklarhet och 2019 MSC-certifierades alla våra parker. Certifieringen innebär att all vildfångad fisk och alla skaldjur som vi serverar är fiskade ur hållbara bestånd och på ett hållbart sätt, samt att fiskens väg från havet till våra parker är spårbar. MSC-märkningen syns tydligt på alla våra menyer vilket gör det tydligt för våra gäster att maten de äter är omsorgsfullt fiskad.

Palmolja är den mest platseffektiva matolja som finns i dagsläget och produktionen försörjer flera miljoner människor i tredje världen. Samtidigt förknippas palmoljan med skövling av regnskog och för några år sedan höjdes rösterna om bojkott. För att ta ett informerat principbeslut om palmoljan rådfrågade vi WWF som avråder från bojkott och istället uppmanar konsumenterna och företag att handla med RSPO-certifierad palmolja. Certifieringen innebär att palmoljan kommer från långsiktigt hållbara plantage som uppfyller hårda krav på både social och ekologisk hållbarhet. Genom att endast köpa in RSPO-certifierad palmolja tvingas marknaden att ställa om till en mer hållbar produktion på lång sikt.

När det kommer till animaliska proteiner har vi länge enbart serverat svensk fågel och svenskt fläsk. På sikt är ambitionen att även allt nötkött ska vara svenskt och redan idag kommer merparten av vårt nötkött från svenska gårdar. Detta är både ett steg för oss att minska klimatavtrycket som långväga leveranser innebär och samtidigt ett sätt att stötta svenska gårdar och bidra till Sveriges självförsörjning.

– Det bubblar av engagemang på många håll och vi jobbar aktivt med flera nya initiativ som vi ser fram emot att påbörja under 2022. Det handlar bland annat om att vi vill bidra till svensk självförsörjning genom att köpa ännu fler råvaror från svenska gårdar och svenska producenter, säger Fredrik Olsson.

Efter två år av väldigt märkliga inköpsförhållanden, finns det ett stort sug efter att ta sig an de större utvecklingsprojekten igen. I och med coronapandemin, Brexit och stoppen i Suezkanalen blev det väldigt tydligt hur skört det är att förlita sig på långväga råvaror och varor, en insikt som kommer att påverka Parks and Resorts framtida arbete.

Ett grönare Gröna Lund

Med olika parker följer olika hållbarhetsutmaningar. Jämfört med de andra parkerna är Gröna Lund unik eftersom man nästan helt saknar naturliga grönytor. Vi arbetar aktivt med att skapa dem i parken, både för att öka trivsamtalen och för att gynna den biologiska mångfalden. Det är också därför vi inte använder något bekämpningsmedel. Fler tak har blivit gröna under året, något som är uppskattat av insekter samtidigt som det ger parken ett grönare intryck för alla gäster uppifrån attraktionerna. Grönyterna bromsar vattenflöden vid kraftiga regnfall vilket minskar belastningen på dagvattenssystemet och renar vattnet. Grönyterna dämpar också ljud, till exempel under berg- och dalbanan Twister där perenner används för att sänka ljudnivån från attraktionen.

För att ta vara på regnvattnet har Gröna Lund bland annat en regnvatteninsamling under tunneln på berg- och dalbanan Monster, där sex kubik vatten kan samlas in som sedan används till att bevattna en av våra växtväggar. Överskottsvattnet från väggen rinner sedan tillbaka ner i tanken och blir redo att användas igen. Genom att utforma planteringar med eftertanke kan regnvatten bromsas in och användas i flera planteringar innan det rinner ut i havet. Här ser vi dessutom en stor utvecklingspotential, då mer regnvatten skulle kunna samlas in för att täcka en större del av bevattningsbehoven i framtiden.

✗ Andelen pant i förhållande till försäljningen ska öka till minst 40 % (GLT: 12 %, KDP: 47 %, FVP: 27 %, SSL: 36 %).

Under 2021 pantades 27 % av de pantflaskor och burkar som sålts i våra parker. Pantutmaningen är något vi fortsätter arbeta med, bland annat genom tydlig märkning och strategisk placering av pantkär.

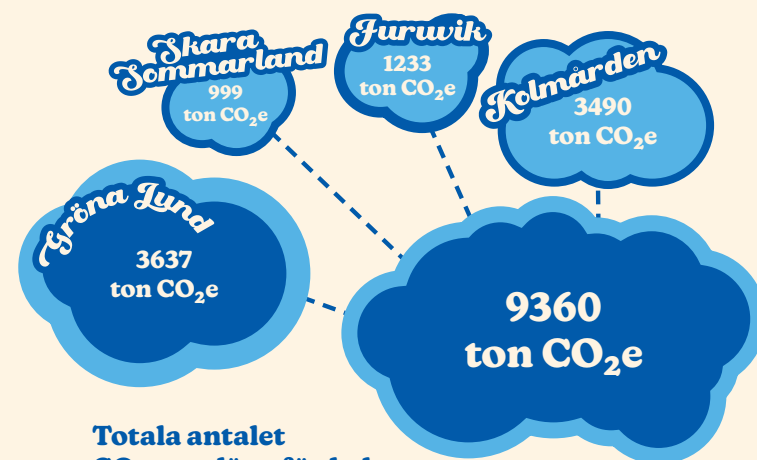
✓ Andelen sorterbart avfall ska minska till 15 % eller mindre mot totala avfallsmängden.

Under 2021 har mängden sorterbart avfall minskat till att stå för 8 % av den totala mängden avfall. Det beror dels på att det varit färre stora byggen än vanligt, men också på att vi underlättat sortering genom att se till att andra fraktioner varit lättillgängliga och på att vi nu har en miljösamordnare i varje byggprojekt.

✓ Minska energianvändningen minst 1000 MWh jämfört med 2019.

Jämfört med 2019 har energianvändningen inom koncernen minskat med ungefär 1300 MWh. Det har bland annat skett med hjälp av tekniska system som har gett oss en bättre överblick och förståelse, vilket gett oss möjlighet att ta till aktiva åtgärder för att minska energiförbrukningen.

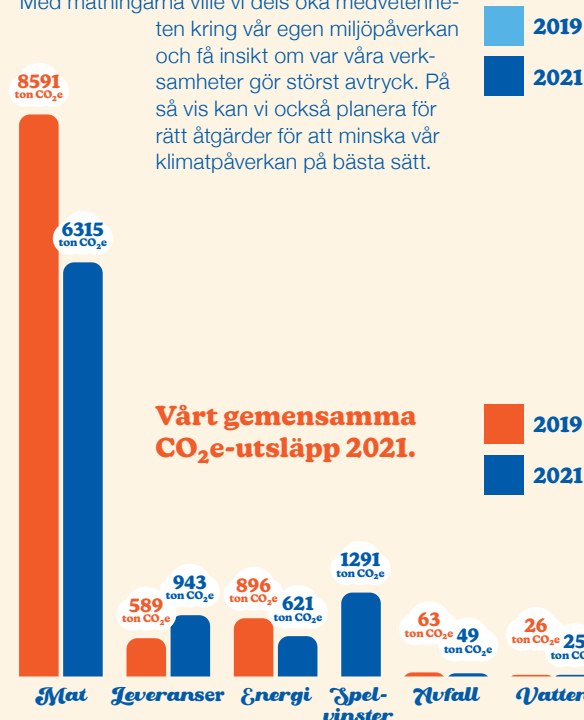
VÅRT AVTRYCK

Totala antalet CO₂e-utsläpp för hela Parks and Resorts.

(Siffrorna anger 2021 års utsläpp.)

2016 påbörjade vi arbetet med att mäta vår klimatpåverkan i koldioxidekvivalenter (CO₂e). Med mätningarna ville vi dels öka medvetenheten kring vår egen miljöpåverkan och få insikt om var våra verksamheter gör störst avtryck. På så vis kan vi också planera för rätt åtgärder för att minska vår klimatpåverkan på bästa sätt.

Vårt gemensamma CO₂e-utsläpp 2021.

Vi lägger energi på

ENERGI

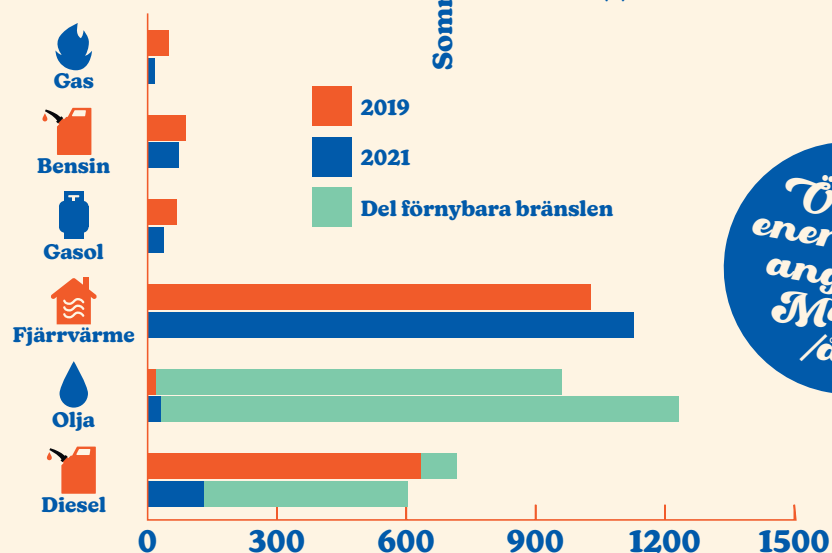
För fem år sedan inledde vi ett omfattande arbete med att effektivisera våra energilösningar, där målsättningen är att hela tiden minska vårt negativa klimatavtryck. Under ett år som 2021, som avslutades med rekordhöga elpriser och där elförbrukning blev ett hett samtalsämne, ger en minskad elförbrukning även stora positiva effekter på vår ekonomi.

Fastigheterna inom Parks and Resorts är några av våra största hållbarhetsutmaningar. I våra fyra parker har vi en mängd olika fastigheter som både varierar i storlek, ålder och skick då somliga också funnits sedan parkerna grundades och inte är byggda på ett hållbart eller energisnålt sätt. Bara på Kolmården finns omkring 160 fastigheter, allt från hotell och kontor till djurstallar. Men sedan fem år tillbaka har vi nu använt oss av systemet Insikt, ett internt system som vi själva har varit med och utvecklat för att kunna mäta och styra bland annat temperaturer, energianvändning och vattentemperaturer i våra fastigheter.

– Vi har lagt stort fokus på att sänka vår förbrukning och på att se till att den energi vi använder, används på rätt ställe. Genom mätsensorer och styrenheter jobbar vi med att automatisera våra hus och enheter så att de aktiveras när de faktiskt används och går på lågfart när de inte används. Under vintern innebär det till exempel att vi sparar mycket energi på att sänka temperaturerna i oanvända hus, säger Jimmy Persson, teknisk driftchef på Kolmården.

Den totala tillförda energin fördelat på park.

Den totala tillförda energin i våra parker var 26 GWh under 2021. Elen står för 89 % av den totala energianvändningen och redovisas per park i denna graf.

Övriga energislag angivet i MWh/år.

På Skara Sommarland har den ökade insikten gjort det möjligt att utföra åtgärder som har sänkt den totala förbrukningen med hela 30 % sedan 2017. På Gröna Lund fortsätter arbetet med att byta ut parkens alla lampor mot mer energieffektiva alternativ.

Lejonparten av de då 17 000 lamporna byttes ut redan 2017, men på vissa platser var det svårt att hitta ljuskällor med rätt lumen och färgtemperatur av tillräckligt god kvalitet. Utvecklingen har dock gått framåt och genom att nu byta ut fasadbelysningen på bland annat Vilda Musen och Tyrol, kan Gröna Lund minska sin förbrukning med 33 kWh vilket blir uppskattningsvis 84 000 kilowattimmar på ett år.

– Vissa åtgärder kan tyckas nästan löjligt små, men när vi slår ut varje glödlampa eller element på ett år så drar det snabbt iväg. Ingen åtgärd är för liten, detaljerna gör skillnaden, säger Jimmy Persson.

Även på Furuvik fortsätter arbetet med att byta ut armaturer mot mer energisnåla alternativ. Här används också sjövattnen från grannsjön Trösken för att fylla poolen till badsugna gäster.

– Genom att använda renat sjövattnen är vår förbrukning av dricksvatten betydligt lägre än vad man kan vänta sig av en anläggning med pool, säger Sandra Wilke, vd på Furuvik.

Våra åtgärder för att ställa om till mer hållbara energilösningar innebär också att både Kolmården och Skara Sommarlands gäster kan ladda sina elbilar hos oss. Trots att antalet besökare har varit lägre på grund av pandemin, har det laddats historiskt mycket på Kolmårdens laddstolpar under 2021. Från fjolårets 30 kilowatt har närmast en fördubbling skett, till hela 57,8 kilowatt i år. Till 2022 kommer både Kolmården och Skara Sommarland att installera fler laddstolpar där gästerna kan ladda sina elbilar.

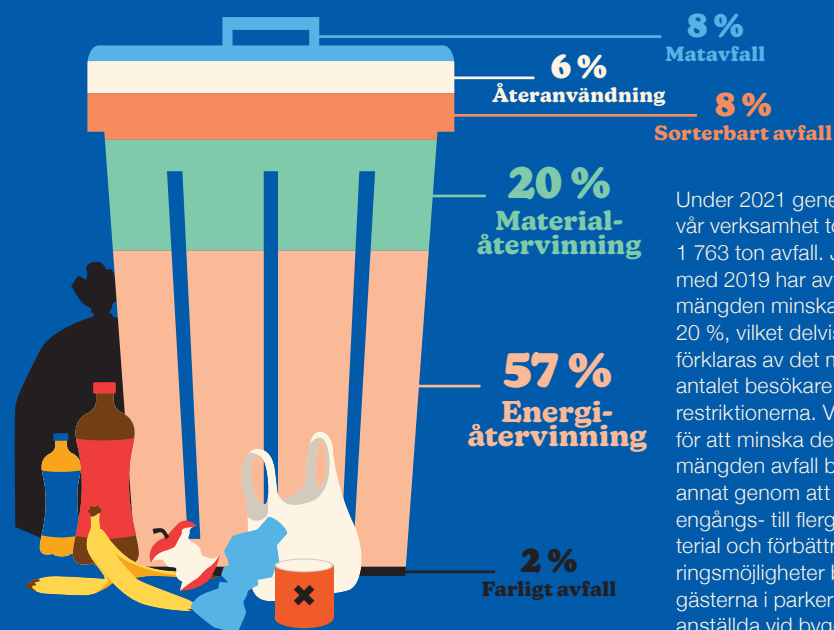
100 %
av den el vi använder
kommer från förny-
bara källor.

Ingen plats för engångsplast

Plast som hamnar i naturen är ett av de största hoten mot allt liv i våra sjöar och hav. 2018 påbörjade därför Parks and Resorts ett omfattande arbete för att göra en förflyttning i vårt plastanvändande. Målsättningen var att vi skulle ha fasat ut alla engångsartiklar av plast till säsongen 2021 och ersatt dem med mer hållbara material och bytt från engångs- till flergångsartiklar där det gick. Gröna Lund och Skara Sommarland fick aldrig öppna 2020 på grund av pandemin vilket innebar att vi hade ett lager av engångsartiklar i plast kvar 2021. För att undvika ett enormt resursslöseri genom att bara slänga dessa, inledde vi säsongen med att först använda upp dem. De nya engångsprodukterna som har ersatt engångsplasten är bestick och sugrör i papp samt tallrikar och kaffelock i det komposterbara materialet bagasse. Vi minskar också på användandet av dessa engångsartiklar, genom att låta gästen fråga om exempelvis ett lock eller sugrör istället för att automatiskt dela ut dem vid ett köp. Om du besöker en konsert på Gröna Lund eller Furuvik 2022 kommer du istället för engångsglas i plast blir serverad dryck i våra nya flergångsglas av hårdplast, som vi sedan diskar till nästa konsert. Dessa glas är både trevligare att dricka ur och vänligare mot miljön.

Avfall

Under 2021 genererade vår verksamhet totalt 1 763 ton avfall. Jämfört med 2019 har avfallsmängden minskat med 20 %, vilket delvis kan förklaras av det minskade antalet besökare till följd av restriktionerna. Vi arbetar för att minska den totala mängden avfall bland annat genom att gå från engångs- till flergångsmaterial och förbättra sorteringsmöjligheter både för gästerna i parkerna och för anställda vid byggprojekt.

Djurfodrets kretslopp

I våra djurparker tänker vi cirkulärt precis som bönder gjort i generationer, även när det kommer till djurens mat. Så här ser exempelvis djurfodrets kretslopp ut på Kolmården:

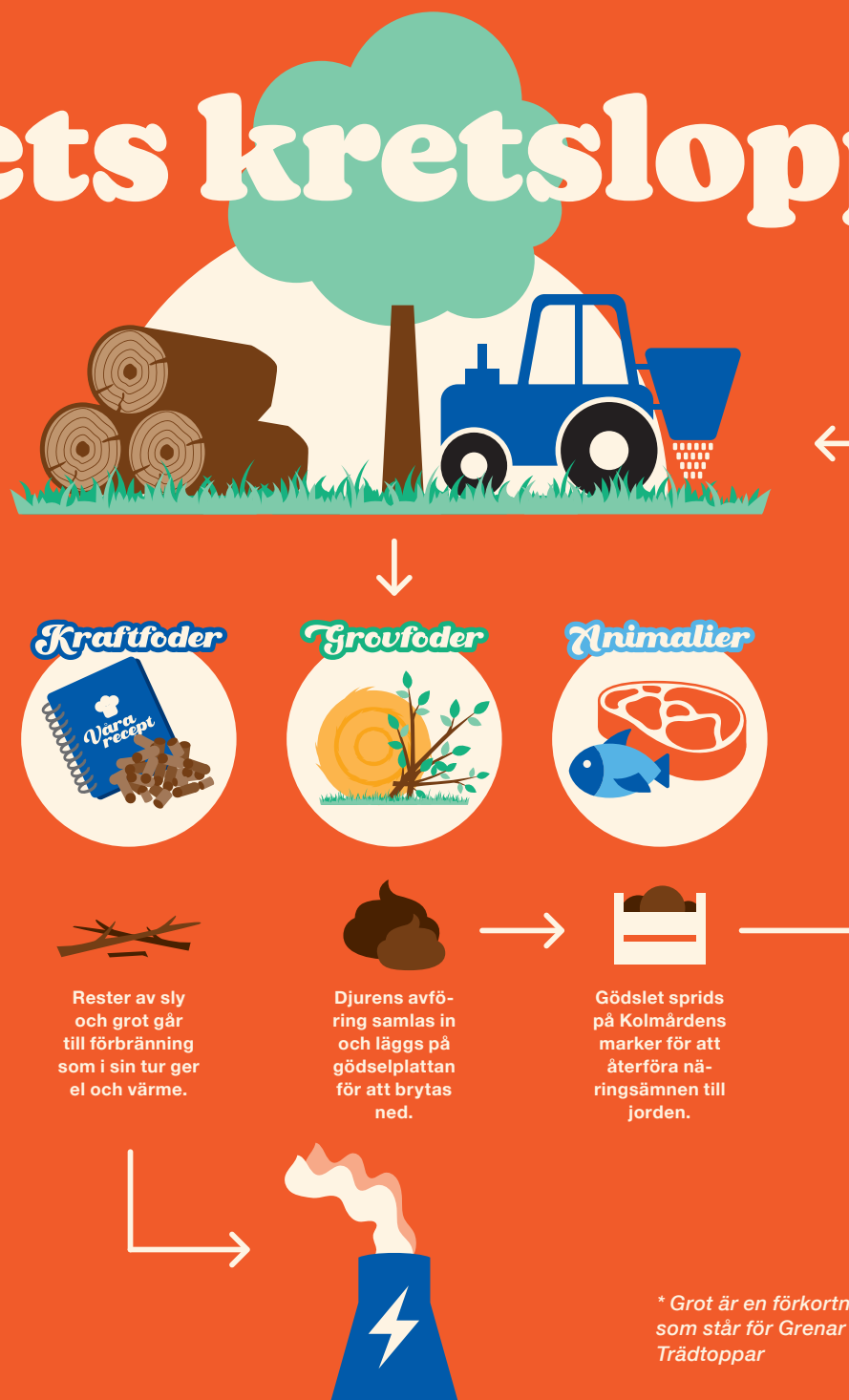
Djuren får i huvudsak tre sorters foder: **grovfoder**, **animalier** och **kraftfoder**. Sammansättningen av de olika fodertyperna varierar mellan de olika djurarterna, eftersom rovdjur framförallt äter kött medan andra arter är växtätare.

Grovfodret står för den största volymen foder. Sommartid slås dagsfärskt gräs och sly till djuren från Kolmårdens marker. Överblivet gräs tas om hand och blir till ensilage som används på vintern. Vintertid ges djuren grot* som är en restprodukt från skogsindustrin. Från slyt och grotet blir det grenar över som djuren inte äter och dessa skickas till förbränning för att bli till el och värme. Rester av gräs och ensilage hamnar på gödselplattan.

De vattenbaserade däggdjuren får **animalier** i form av fisk medan djuren på land ges kött. Köttet kommer dels från äldre mjölkkor vars kött inte är godkänt som mat till människor men som fungerar utmärkt till våra rovdjur. På så sätt tas kött om hand som annars bara hade gått till spillo. Ibland behöver vi också avliva djur i vår egen park, då kan även de bli till föda för våra rovdjur. Vissa av våra djur behöver en speciell typ av kött och detta köper vi in utomlands.

Kraftfodret balanserar grovfodret och innehåller bland annat vitaminer och mineraler. En stor del av kraftfoderet tillverkas av Orga Kvarn på närodlade grödor efter recept som tagits fram tillsammans med våra djurvårdare och veterinärer.

Djurens avföring samlas slutligen ihop, bryts ned på gödselplattan och försas sedan tillbaka till Kolmårdens marker för att återföra näringsämnena till jorden. Och så är cirkeln sluten.

* Grot är en förkortning som står för Grenar och Trädtoppar

Våra intressenter

Vår verksamhet påverkar och påverkas av många - våra intressenter. De frågor som är mest väsentliga för intressenterna utgör tillsammans med våra värderingar och företagskultur ramverket för vårt hållbarhetsarbete. Genom en öppen dialog försöker vi vara uppmärksamma på omvärldens och våra intressenters förväntningar och behov, så att vi ständigt kan utveckla vår verksamhet i rätt riktning.

Vi berörs av och berör vår omgivning. Vi har dialog med både lokala och nationella politiker där vi tillsammans stärker regioner och tar hand om varandra, vår miljö, bygger infrastruktur och utvecklar förutsättningar för ett bättre samhälle.

Kanal för dialog

Enskilda möten med politiker och beslutsfattare på lokal- och riksnivå. Styrelseengagemang i KDI och aktiva medlemmar i branschorganisationer som Visita, Svenska Nöjesparksföreningen, EAZA, IAAPA mfl. Samarbeten med organisationer som Majblomman, World Childhood Foundation och Min Stora Dag.

Vi vill vara en attraktiv och hållbar upplevelse som sprider lärande, inspiration, glädje och energi till våra besökare.

Kanal för dialog

Gästmötet i parkerna. Årlig gästundersökning. Foldrar samt information på webbplatser och i sociala medier.

En bra affär för bägge parter bygger på goda relationer. Vi vill vara ett företag med goda värderingar och en bra marknadsplats med ett starkt varumärke.

Kanal för dialog

Separata möten i inköpsprocessen. Leverantörsbedömning inom ramen för vår uppförandekod. Särskilda dialogprojekt kring t ex palmolja, azofärger och kött.

Vi vill vara en attraktiv arbetsgivare och en arbetsplats med rätt värderingar och framtidsvisioner där människor kan utvecklas.

Kanal för dialog

Daglig avstämning och interaktion. Möten med alla medarbetare (infomöten/stormöten). Årliga medarbetarsamtal samt årlig medarbetarundersökning.

För att behålla en långsiktig affär måste hållbarhetsfrågan vara central.

Kanal för dialog

Vi är ett familjeföretag med aktiva ägare som dagligen deltar i verksamheten.

Förändringar och svåraste utmaningar

2021 har precis som 2020 varit ett speciellt år i våra parker. Långt in på våren hade vi inte fått klara besked om vi skulle få öppna, vilket ställde höga krav på effektivitet när beskedet väl kom. Till följd av bristande tid och resurser har hållbarhetsarbetet ibland hamnat i skymundan och därför är 2021 ett år där få stora förändringar gjorts. Däremot har vårt kontinuerliga arbete fortsatt som vanligt. Inför säsongen 2022 ser vi fram emot att ta nästa steg i vårt hållbarhetsarbete och återigen driva igenom fler nya projekt.

De utmaningar vi ser i vårt hållbarhetsarbete varierar mellan våra parker. På Kolmården, Furuvik och Skara Sommarland ser vi en utmaning i att det finns många utspridda fastigheter som ofta är byggda för länge sedan, före tiden vi tänkte energisnålt och hållbara materialval, vilket kräver en bra översikt och smarta system för att effektivisera energianvändningen. Eftersom våra fastigheter används av många olika personer är det viktigt att göra dem enkla att hantera. Energianvändningen måste ske automatiskt och inte vara beroende av manuell hantering. Smarta system som känner av när någon besöker fastigheten och

därmed reglerar ljus, värme, larm etc. ger snabb effektivisering. Digitalisering är därför en viktig del i vårt arbete med denna utmaning framåt. På Kolmården har vi redan kommit långt med det och här kan vi hämta inspiration till arbetet i de andra parkerna.

På Gröna Lund ser vi istället en utmaning i att ytan är begränsad. Lyckad källsortering är beroende av att det är synligt och lättillgängligt vilket är en utmaning på Gröna Lund. På Kolmården har sorteringsväggar gjort källsortering till ett enkelt och synligt moment både för våra gäster och anställda, men den begränsade ytan gör det svårare att hitta en motsvarande lösning på Gröna Lund. Vi fortsätter vårt arbete med tydlig skyltning vid källsortering och pant och kommer att följa utvecklingen för att vidta ytterligare förbättringsåtgärder framöver.

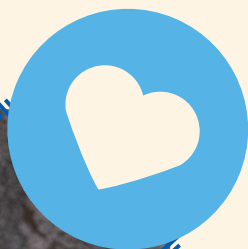
En utmaning vi ser för alla parker är att få gästen att upptäcka och välja våra hållbara alternativ, inte minst kopplat till utbud i våra restauranger. Eftersom maten står för en betydande del av vår klimatpåverkan arbetar vi aktivt med att erbjuda fler hållbara alternativ på våra menyer så som vegetariska rätter och fler svenska råvaror. Det här är till viss del kopplat till

ökade kostnader och därför är det en utmaning att hitta hållbara förändringar som gästen uppskattar. En annan gemensam utmaning för parkerna är att antalet gäster som kör till oss med elbil ökar för varje år. Vi vill såklart kunna erbjuda gästerna laddningsmöjligheter under deras besök, men det är en utmaning att få ut dessa enorma effekter samtidigt som vår verksamhet är igång. Hur vi gör det på bästa sätt är något vi ska fortsätta undersöka under 2022.

h ngar

PARKS AND RESORTS HÅLLBARHETSÅD:

**Fr.v. Fredrik Olsson, inköpschef för mat och dryck Parks and Resorts
Isabella Lian, projektledare för hållbarhet Parks and Resorts
Erik Ljung, hållbarhetsansvarig Kolmården
Carin Broryd, hållbarhetschef Parks and Resorts
Jimmy Persson, energispecialist Parks and Resorts**

Väsentliga frågor

2016 genomförde vi en strukturerad intressentdialog för att säkerställa att våra prioriteringar i hållbarhetsarbetet är i linje med intressenternas förväntningar. Vårt hållbarhetsarbete är en sammanvägning av intressentdialogerna och interna prioriteringar som mejslats fram i workshops med personer från koncernledningen, hållbarhetsrådet och andra nyckelpersoner i verksamheten. Resultatet är förankrat i koncernledningen.

Områden som lyftes fram i analysen var: arbetsförhållanden, inklusivitet, biodiversitet, produktansvar, miljöfrågor samt påverkan på kunskap och beteende. Säkerhet och ekonomisk hållbarhet är grundläggande värden som genomsyrar samtliga fokusområden.

Det finns en stor samstämmighet hos intressenterna att vi nu och i framtiden ska vara "en park för alla" där det finns plats för olika sorters medarbetare, dit alla olika sorters gäster känner sig välkomna, en plats där bevarande av biologisk mångfald lokalt och globalt sätts högt på agendan. Det tror också våra ägare är receptet för en fortsatt hållbar affär.

Fokus under 2022 kommer att fortsatt ligga på råvaror, utbud och matsvinn eftersom det är där vi gör vårt största avtryck på klimatet. Detta, samt mål för 2022, presenteras i avsnittet Mål och ambitioner på sid 40-41.

Vi kommer också under 2022 att på nytt genomföra en strukturerad väsentlighetsanalys för att säkerställa att våra prioriteringar i hållbarhetsarbetet är i linje med intressenternas förväntningar.

Mål & ambitioner

Område	Långsiktiga ambitioner	Mål 2022	SDG:s
PERSONAL	Mångfald och jämställdhet	Parks and Resorts tar tydligt ställning mot all form av diskriminering, har en jämn könsbalans på chefspositioner och i ledningsgrupper och arbetar aktivt för att öka mångfald bland medarbetare.	Ökad mångfald på chefspositioner.
		Kartlägga hur vi kan anställa medarbetare med fysisk funktionsvariation.	
	Hälsa och säkerhet	Parks and Resorts är en säker och hälsosam arbetsplats med låg sjukfrånvaro.	HIPO-index 80 Ledarskapsindex 80
		Sänka sjukfrånvaron jämfört med referensår 2017: Tillsvidareanställda; 2,64 Säsongsanställda 6,31	
		Minska antalet arbetsskador jämfört med referensår 2019.	
	Utbildning	Hållbarhet är en naturlig del av alla medarbetares arbete.	Stärka alla medarbetares kunskap om Parks and Resorts hållbarhetsarbete.
GÄSTER	Tillgänglighet	Våra parkers faciliteter och attraktioner är tillgängliga för så många som möjligt, oavsett funktionsvariation, i så stor utsträckning som möjligt.	Ta reda på vad ledsagare och gäster med funktionsvariation tycker om vår tillgänglighet.
LEVERANTÖRER		Egna revisioner genomförs hos leverantörer.	Självdeklaration genomförs på leverantörer som redan skrivit på.
INKÖP		Hållbarhetsarbetet bidrar till långsiktig lönsamhet.	Parks and Resorts begär alltid hållbara alternativ i alla förhandlingar till bästa pris. Mindre hållbara val motiveras.
SAMHÄLLSANSVAR	Delaktighet	Parks and Resorts ska, genom att bjuda på en verklighetsflykt i våra egna parker och anläggningar, hjälpa barn som är sjuka, socialt utsatta eller fattiga.	Parks and Resorts koordinerar, fortsätter och ev. utvecklar de gemensamma samarbeten som startades 2016.

Område	Långsiktiga ambitioner		Mål 2022	SDG:s
MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER		Samtliga vinster och varor till försäljning i parkerna är tillverkade under rättvisa och etiskt goda arbetsförhållanden.	100 % av alla samarbetsavtal innehåller krav på rättvisa arbetsvillkor hos leverantörer/underleverantörer.	
PRODUKTER	Försäljning och spelvinster	Hela tiden uppdatera sortimentet.	Hjälpa gästen förstå vad som är hållbart genom budskap till gäst i butik.	
DJUR	Forskning	Djurparkerna inom koncernen samverkar med ett eller flera universitet för att bidra till forskning kring djurväl-färd, bevarande och utbildning.	Kartlägga varje enskild djurparks forskning (nuvarande och tidiga-re) samt utvärdera för att göra plan för fortsatt arbete framåt.	
	Bevarande	Utveckla parkernas bidrag till bevarande.	Fokusera på mer akut hotade arter till nya bevarandeprojekt att stötta.	
		Djurparkerna inom koncernen ska på ett direkt sätt bidra till ex-situ och in-situ-bevarande av utrotningshotade arter.	Utveckla ett lokalt samarbete med länsstyrelsernas naturvårdsen-heter.	
MAT OCH DRYCK		Välja hållbara råvaror.	Bidra till svensk självförsörjning.	
			Vårt utbud och erbjudanden bidrar till att öka andra proteinkällor än kött. Det hållbara alternativet är därför standard på menyn.	
		Minska matsvinn.	Fortsätta arbetet med Upcycle Challenge.	
RESTPRODUKTER OCH AVFALL		Total källsortering på alla parkers personalutrymmen.	Alla nybyggnationer ger möjlighet för källsortering.	
			Andelen sorterbart avfall skall minska till 15 % eller mindre mot totala avfallsmängden.	
		Total källsortering i alla parker för våra gäster.	Fortsätta utveckla möjligheter vid befintliga enheter för källsorte-ring till gästerna.	
			Andelen pant i förhållande till försäljning ska öka under året. Pan-ten ska bestå av minst 40 % av försäljningen. Skapa en roligare och lärande kommunikation vid källsorterings-platserna.	
ENERGI		År 2025 har vi 25 % effektivare energianvändning jämfört med 2017.	Få bättre översikt av våra anläggningar för att få en djupare förstå-else för energiförbrukningen.	
			Upprätta rutiner för energifrågor i projekt och inköp.	
TRANSPORTER		Minska utsläppen från interna transporter.	Fortlöpande utbyte av fossila till förnybara bränslen.	
		Implementera och kommunicera transportpolicy	Ta fram transportpolicy för tjänsteresor.	

GRI-INDEX

STATEMENT OF USE	Parks and Resorts Scandinavia AB har rapporterat med referens till GRI:s standard för perioden 1 januari 2021 - 31 december 2021
GRI 1 used	GRI 1: Foundation 2021

GRI-standard	Namn	Kommentar	Sida
ORGANISATIONEN OCH DESS RAPPORTERING			
2-1	Information om företaget		3
2-2	Varumärken	Information om företaget	3
2-3	Rapporteringsperiod och kontaktperson för rapporten	carin.broryd@parksandresorts.com	43
2-4	Korrigeringar från tidigare rapporter	Inga korrigeringar	
2-5	Extern granskning	Rapporten har inte granskats externt	43
Aktiviteter och anställda			
2-6	Aktiviteter och värdekedja		7
2-7	Medarbetare		12
STYRNING			
2-9	Styrelsens sammansättning	Se Parks and Resorts årsberättelse s. 26	
2-12	Styrelsens roll i arbetet med organisationens påverkan		37
2-13	Delegering av arbetet med organisationens påverkan	Se Parks and Resorts årsberättelse s. 24-25	
2-14	Styrelsens roll i framtagandet av hållbarhetsrapporten		39
2-15	Konflikter mellan intressen		4
2-16	Kommunikation av kritiska intressen		5
2-18	Utvärdering av styrelsens arbete		4
2-21	Årligt kompensationsratio	Se Parks and Resorts årsberättelse s. 26	
STRATEGI OCH POLICYS			
2-22	Uttalande om hållbar utveckling		5
2-23	Policys		4, 6, 28
2-24	Tillämpning av policys		28
2-25	Processer för att minska negativ påverkan		4
2-26	Verktyg för att söka råd och lyfta frågor		8
2-27	Lagar och regler		4
2-28	Medlemsorganisationer		23, 29
INTRESSENTERS ENGAGEMANG			
2-29	Förhållningssätt till intressenters engagemang		37, 39
2-30	Kollektivavtal	100 %	12

GRI-standard	Namn	Kommentar	Sida
ORGANISATIONENS VÄSENTLIGA FRÅGOR			
3-1	Framtagandet av väsentliga frågor		39
3-2	Lista med väsentliga frågor		39
VÄSENTLIGA FRÅGOR			
EKONOMISKT RESULTAT			
GRI 201			
	Upplysning om styrning	Se Parks and Resorts årsberättelse s. 26	
201-1	Skapat och leverat direkt ekonomiskt värde	Se Parks and Resorts årsberättelse s. 26	
ENERGI			
GRI 302			
	Upplysning om styrning		34-35
302-2	Energianvändning inom organisationen		34-35
UTSLÄPP			
GRI 305			
	Upplysning om styrning		33
305-1	Scope 1	99 % av utsläppen sker i scope 3 som redovisas. S 33	
305-2	Scope 2	99 % av utsläppen sker i scope 3 som redovisas. S 33	
305-3	Scope 3		33
AVFALL			
GRI 306			
	Upplysning om styrning		35
306-1	Avfallsinsamling och avfallsrelaterad påverkan		35
306-3	Insamlat avfall		35
EGEN UPPLYSNING	Pant		31
BIODIVERSITET			
GRI 304			
	Upplysning om styrning		20
304-2	Beskrivning av väsentlig påverkan från aktiviteter, produkter och tjänster på den biologiska mångfalden		31
KOMPETENSUTVECKLING			
GRI 404			
	Upplysning om styrning		9
404-2	Program för kompetensutveckling		10
MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET			
GRI 405			
	Upplysning om styrning		9, 12
INKLUDERING			
LOKALSAMHÄLLEN			
GRI 413			
	Upplysning om styrning		26

GRI-standard	Namn	Kommentar	Sida
413-1	Engagemang i lokalsamhället, konsekvensanalyser och utvecklingsprogram		4
PRODUKTANSVAR	EGET OMRÅDE		
EGEN UPPLYSNING	Upplysning om styrning		14, 15, 26
EGEN UPPLYSNING	Kundnöjdhet och resultat från kundundersökningar		15
PÅVERKAN PÅ KUNSKAP OCH BETEENDE	EGET OMRÅDE		
EGEN UPPLYSNING	Upplysning om styrning		
EGEN UPPLYSNING	Påverkan på medvetenhet, kunskap och beteende		4, 25, 31 -32
HÄLSA OCH SÄKERHET	GRI 416		
	Upplysning om styrning		13

GLOBAL COMPACT

Område	Principer i Global Comapet	I den här rapporten	Parks and Resorts styrdokument och policy
ORGANISATIONEN OCH DESS RAPPORTERING			
MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	PRINCIP 1: Stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter inom sfären för företagens inflytande	28	Uppförandekod
	PRINCIP 2: Försäkra att deras egna företag inte är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter	27, 28	Uppförandekod Antikorruptionspolicy
ARBETSRÄTT	PRINCIP 3: Upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar	12, 28	Kollektivavtal Uppförandekod
	PRINCIP 4: Eliminera alla former av tvångsarbete	28	Uppförandekod
	PRINCIP 5: Avskaffa barnarbete	28	Uppförandekod
	PRINCIP 6: Avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och arbetsuppgifter	28	Uppförandekod
MILJÖ	PRINCIP 7: Stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisiker	28	Uppförandekod Inköpspolicy
	PRINCIP 8: Ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande	22	Kolmårdens Foundation
	PRINCIP 9: Uppmuntra utvecklandet av miljövänlig teknik	34	IT policyn Insikt
ANTIKORRUPTION	PRINCIP 10: Motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor.	28	Uppförandekod

Om den här rapporten

Detta är Parks and Resorts femte hållbarhetsredovisning som tagits fram i enlighet med ramverket Global Reporting Initiative G4. Eftersom två av våra fyra parker var stängda 2020, har vi istället valt att visa jämförande siffror från 2019 i rapporten. Redovisningen beskriver vårt hållbarhetsarbete under 2021 om inte annat anges. Rapporten utgör även Parks and Resorts Communication on Progress, som omfattar vårt arbete med Global Compacts tio principer. Redovisningen gäller samtliga dotterbolag. I enlighet med GRI-G4 är redovisningen fokuserad på de områden som identifierats som viktigast i väsentlighetsanalysen. Rapporten följer kriterierna för årsredovisningslagen. Detta presenteras i fem fokusområden:

Medarbetare, Gäster, Djur, Samhälle och Framtida Generationer utifrån vår strävan att vår verksamhet ska vara till gagn för samtliga och som sammanfattas i uttrycket "En park för alla".

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Parks & Resorts Scandinavia AB, org.nr 556696-2493.

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2021 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 6 april 2022

Deloitte AB

Kent Åkerlund, Auktoriserad revisor

Om pappret i rapporten

Hållbarhetsrapporten är tryckt på papper som är 100 % återvunnet och biologiskt nedbrytbart. Pappret är komposteringsbart i enlighet med EU-direktivet EN 13432:2000 samt FSC certifierat.

Illustrationer och layout:

Emma Sandqvist

Fotografer:

Rickard Monéus, Adrian Pehrson, Johan Gramén, Esmeralda Edenberg, Chris Godfrey (Wildlife Photography), Lisa Thanner och Emma Svejd.

Följ vår resa mot
hållbara upplevelser på:
www.parksandresorts.com

Parks and Resorts
SCANDINAVIA

